

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

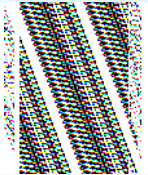
BAYAN YANI

Yeni yıl, yeni umutlar

KIRMIZININ
Bİ HAYRINI GÖRMEDİM...
TEMİZ SAYFA HESABI
BEYAZ GIYİCEM...

OCAK 2019 / 01 - 9 TL (KDV Dahil) K.K.T.C İ2 TL

İpek

HEP ZOR GÜNLER HEP

- Bi süre sonra sobada yakacak çer çöp de bulamıycaz. Etraf toptan naylonla betona kesicek. Son iri parça olarak, Goncagül Teyze'nin attığı eski tavlayı yakıyorum... Gerçi bunun da bazı pulları plastik... Acaba kapı alıp da mı yaksam kız anne, şeş kapısı felan sobada çok uzun süre yanabilir mesela, eheh...

- Gülüyorsun ama "Buna da şükür" demek lazım Sıdıka, hiç olmazsa bizim evde baca deliği var. "Doğalgaza katkı olsun" diyerekten evde soba yakabiliyoruz. Ara vermeden diktikleri o beton bulaşığı gökdelenlerde soba bacası felan da yok. Misal Goncagül Teyzen, Bi şey Evler Bilmem kaçınıc Etap'ta oturuyo olmasa gül gibi ahşap tavlayı çöpe atacağına evindeki sobada yakardı.

- Gene de, artık aralık ayına girdik, kombiyi yaksak mı yavaştan acaba? Soba bir yere kadar. Hem zaten içine atacak ahşap malzeme olarak; benim mikado çöplerimle, babamın memuriyet günlerinden verevine kesilmiş odun üzerinde Zekeriya Saka- Şef Muavini yazısı kaldı. Ha, ne diyosun anne, ateşliyim mi kombiyi, bir iki saat çalıştırır kapatırız.

- Olmaz Sıdıka. Ailede kombinin sevk ve idaresi babaya aittir. "İstanbul anca şubatta kış yapar; o zaman açıcım" diyo. Adam da haklı, kombiyi açacağına sobaya direk para atıp yak, daha iyi.

- Bari elektriği açsak... Banyoya gidicem ben, önümü göremiyorum...

- Kız çişini kakını gündüz vakti yapsana. Üç yaşında mısın sen? Fenerle git gel Sıdıka. Elektrik düğmesine dokanma. Valla bi fatura yollarlar, evi barkı elimizden alırlar.

- İyi bari lan, nefes filan da almıyalım, topyekün kaybolalım...

- Kaybolma kız bi yere gece vakti. Yarım saate baban gelir. Kız... Sıdıka... Neredesin, ses ver...

- Aman anne, burdayım burnunun dibindeyim, nereye gidicem ya. Işığı yaktırmazsan göremezsin tabi. Karanlıkta nasıl olucak o iş, Fosforlu Cevriye miyim ben?

- Edepsiz Sıdıka'sın sen. Utanmadan, karanlıkta çene yarıştıriyo anneyle. Fosforlu Cevriye'ymiş... Cevriye, inşaat işiyle uğraşan güzel bi koca bulmuştur, fosfor da saçar, elektrik de yakar. Çenesine sahip, uysal bi kız olarak ihaleci bi kocişe varsaydın, sen de bulurdun fosforu. Mamafih, ülkemizde bor yatakları var Sıdıka...

- Bor yatakları mı? O nereden çıktı ya? Gene sobadan zehirlenmiyoruz de mi?

- Yok kız, "konuyu değiştirim" diye fosfordan bora geçtim. Ara sıra böyle kendi kendimin dikkatini dağıtıyorum, iyi geliyo.

Yoksa çok fena kafama takıyorum Sıdıka. Ömrüm geçti, geldim gidiyorum, yaşımlı oldu bilmem kaç; dar boğaz, kritik günler, ekonomik kriz, yok efendim top yekün mücadele bitmedi gitti be kardeşim. Bu gidişle seninki de öyle olucak...

- Abim yırtabilir. Ehe... Topçu popçu yaşı geçti fakat müteahhit olma imkanı hala var. Gerçi İstanbul, Pendik'ten Silivri'ye kadar betona doydu ama, doldurulacak bissürü deniz göl felan var...

- Kiremit görünce kafasıyla kırmaya kalkışan insandan müteahhit olur mu hiç Sıdıka? Bu yaşta hala ninjalık peşinde, "dövüş sanatçısıyım" diye dolanıyo ortalıkta. Ay hiç gülüceğim yoktu, Samim inşaatçı olucakmışmış...

- E gülelim diye söyledim zaten ben de annecim.

Kahkaha stoklayalım evde, ehehe...

Yoksa morali boz boz nereye kadar? Hem sen hep söylemez misin "Daha talihsiz coğrafyalarda dünyaya gelmek vardı, buna da şükür" diye...

- Kız biz Ekvator'da yaşasak, bu sefer de klimayı açamazdık parasızlıktan, ahaha...

- Orası da öyle. Gezegen neo liberal ekonomi ayağına cümleten cortladı. Her yerde terbiyesizlik boyutunda bir zenginlikle beraber, hazin bir fukaralık var. Makası iyice açtı deliler. Hadi senin yaşınlı geçti, çok çekmiycen de, böyle sürerse dünyanın yeni nesillerini acayip zor zamanlar bekliyo...

- Sen kime "moruk" dedin temincek kız? Yaşıma ne bakıyon, alayınızı gömerim ben. Biz gerçek tereyağıyla, hormonsuz, ilaçsız sebze meyveyle

büydük.

- Hayır gülüşüyoduk ya, o bakımdan... Öylesine söyledim...

- İyi o zaman, az sonra şamatanın büyüğü kopucak Sıdıka, doya doya gülersin artık. Sen karanlıkta farkına varmadın ama az önce "Goncagül'ün eskisi" diye yaktığın tavlâ babangilinkiydi.

- Ama... Ama... "Goncagül" ün dediydın, naaptın sen anne ya. Adam tavla delisi, akşam keyfi gelip de "Gel bi beş atalım Safiye, Sıdıka, Samim" dediğinde noolucak?

- Siz hep kaçıyorsunuz, olan bana oluyodu. Bıktım o kel varile mahsusuktan her gece yenilmekten. "Tavla nerde? Yandı bitti kül oldu"... Oh... "Kim yaktı? Sıdıka"...

- Vay vay...

- Ahaha... Kız... Kız Sıdıka, koş git ışığı yak da şu suratını bi görüyüm, hihhihi... Şaka yaptım kız, manyak mıyım ben babanın tavlâsını yaktıracak? Ay ilahi... Aloo... Nooldu hiç sesin soluğun çıkmıyo? Gülüşüyoduk ya madem... Sıdıka... Kız yaksana ışığı... Ahihi...

Bursa Teknik Üniversitesi'nde olmayan 3 fakülte için 1 milyar 116 milyon lira ödenek verildiği ortaya çıktı...

Beyin göçü patladı.. 25-30 yaş arası gençler ülkeyi hızla terk ediyor.

Öykü Arin'e Umut Ol!

Tüm okurlarımızı 3,5 yaşındaki kızımız **Öykü Arin'e** ve Lösemili çocuklara umut olmak için kan grubu farketmeksizin donör olmaya davet ediyoruz.

Facebook/
oykuarineumutol
Twitter/
oykuarineumutol
Instagram/
oykuarineumutol

BAYAN YANI

Avrupa'da cezaevi nüfusu en fazla artış gösteren ülke Türkiye...

Aşk ve Rifat

fevhan güver

BİTTİ

CİNSİYET AYRIMCILIĞININ EN BİLİMSELİ: NÖROCİNSİYETÇİLİK

Hablemitoğlu Ankara Enstitüsü
Prof. Dr.Şengül
Hablemitoğlu
sengul@hablemitoglu.net

Güzel ülkemizde kadınların ne denli yetersiz olduklarını hatırlatan erkeklerin açıklamalarına tanıklık etmediğimiz bir gün bile yok artık. Geçtiğimiz günlerde kadınların mutfakta pişirme hacmi büyüdükçe buna uygun ölçülerini söyleyen bir bilim insanına cevap veriyorduk, daha pıllar bitmemişken ve yerel seçimler yaklaşırken bir “uzay bilimleri profesörü” kadından belediye başkanı aday olamaz, olursa da oy vermem dedi hazret. Her gün medyaya yansıyan kadın cinayetleri, taciz, şiddet gibi haberlere bir süredir pırl pırl cinsiyetçi söylemler eklendi. Bütün bunların kaynağı ataerkil toplumsal yapı tabii ki... Ataerkillik, burada yineleyelim; dayanan bir toplumsal örgütlenme düzeni. Bu düzenin temelini erkeğin üstünlüğü inancı/düşüncesi oluşturur; soy erkekler tarafından belirlenir, egemen olan erkeklerdir. Böyle bir toplumda erkekler kadınlardan daha çok saygı gösterilir. Bu erkek üstünlüğü ilkesi çevresinde, toplumun kültürü, inancı ve erkeğe bağlı, erkeğin belirlediği bir biçim oluşturur. Simon De Beauvoir ‘Cinsiyet Belası’ kitabında “.. kadınlar erkeklerin olumsuzudur, eril kimliğin kendisini farklılaştırırken karşısına aldığı eksiktir” der. Ataerkil toplum eksik olan kadınlara karşı ayrımcıdır ve ayırır. Cinsiyet, kadın olmak ve kadınlıkla ilintili tüm cinsiyet özellikleri kategorileştirilir. Cinsiyet en güçlü ayrımcılık kategorisidir; cinsiyetçilik en yaygın ayrımcılıkların başında gelir. Bu durumda erkeklerin kadınlardan daha üstün olduğu inancı ile sürdürülen ataerkil toplumda cinsiyet ayrımcılığı kültürel, cinsiyetçiliğin bazen aleni ve bazen de örtülü güç kaynakları ise, geleneksel normlar ve değerlerdir. Dolayısı ile fakülte dekanı kolaylıkla konuşabilmekte, hatta taraftar toplayabilmektedir. Nitekim öyle de olmuştur; dekanın istifasının ardından bazı köşe yazarları ve üniversite hocaları annelik güzellemesi ile yine kadının ait olduğu yerin sınırlarını hemen hatırlatmışlardır.

Bu noktada bir hatırlatma daha yapalım; ataerkil sistem, toplumun tüm kurumlarına ve sosyal ilişki ağlarına sinerek kadınların aleyhinde işleyen bir toplumsal cinsiyet rejimidir. Önce bunun idari/yönetimsel bir sistem olduğunu kabul edelim. Bu bir yönetim biçimidir. Bu rejimin dayanakları, cinsiyet hiyerarşisinde erkekleri kadınlardan daha üst düzeylerde tutan, hatta hukukun önüne geçecek kadar güç atfedilen geleneksel normlar ve değerler vardır. Bütün bunlar hukuk dışında din gibi toplumsal olgularla desteklenir, diyanet gibi oluşumlarla kurumsallaştırılır. Bir de bunlara cinsiyet farklılıklarının savunucusu, koruyucusu erkekler ve kadınları eklediğinizde ataerkil rejiminiz sağlamlaşır. Uzun süredir ataerkil sistem kendi bilimsel araştırma kaynaklarını yaratmıştır; özellikle beyin çalışmaları yaptığını iddia edenler ve batı kaynaklarını referans alanlar tarafından kadın beyni erkek beyni üzerinden ayrımcılığın desteklenmesi sağlanmaktadır. Böylelikle ataerkil sistem gücüne güç katmaktadır. Madem ki, bilimsel araştırmalar da böyle söylüyor o vakit kimse itiraz edemeyecektir. Nasıl? Güzel tezgah...

Kadına yönelik son derece bilinçli uygulanan hem aleni hem de örtük, alttan alttan bir ayrımcılık var Türkiye’de. Bu ayrımcılık, geniş bir yelpazede yaşam pratiklerinde gözlemlenebileceğimiz dışlama biçimleri (siyaset, istihdam gibi)nin yanı sıra, taciz, şiddet, cinayet, kamusal alanda çeşitlenen adaletsizliklerle sistematik biçimde artarak sürüyor. nun yaşadıkları gibi her gün cinayete, aşağılamaya ve şiddete maruz kalan kadınların yaşadıklarına da tanıklık ettikçe bu denli sistematikleşen ve güçlü bir unsura dönüşen ayrımcılık, giderek hiç

birimizi dışarda tutmayarak her birimize zarar veriyor. Bu işleyiş, ataerkil sistemin/rejimin toplumu manipüle etme stratejisi. Toplumdaki zihinsel dönüşümü, kadın ve erkek olmaya dair kodları elinden bırakmayarak, sürekli erkekten yana ayarlıyor ve güdüyor. Bu noktada, en bilimsel araç olarak da başta söylediğim gibi beyin araştırmalarını kullanıyor. Bugünlerde elimizde nur topu gibi bir cinsiyet ayrımcılığı var; “**nörocinsiyetçilik**”. Ve ne olduğunu bilmemiz, kadın beyni erkek beyni bıkıçkçilerine de itibar etmememiz gerek. Başka seslere ve sözlerle kulak vermekle en azından bizler yükümlüyüz... Harvard Üniversitesi’nden psikolog Mahzarin Banaji diyor ki; “**benliği kültürden ayıran kesin çizgiler yoktur. İçinde yetiştiğimiz/ geliştirdiğimiz kültürümüzün zihinlerimizde derin bir iz bıraktı.**” Yani diyor ki; bu toplumsal bağlam kim olduğumuzu, nasıl erkekler ve nasıl kadınlar olduğumuzu, nasıl düşündüğümüzü ve ne yaptığımızı etkiler. Genetik kadın ve erkek olarak davranışlarımızı açıklamak için

kültürel/toplumsal geçişle aktarılan memetik devamlılığı dışlayarak açıklamakta yetersizdir... Nörobilim araştırmalarında kolaylıkla, cinsiyet farklılıklarının olmadığı sonuçlar “**rafa kaldırma fenomeni**” ile dışlanarak kamuya açıklanmayabilir. Biyolojik cinsiyet farklılıklarını ortaya koyan araştırmalar yayımlanır; ayırımın bu denli kolay yapılamayacağını kanıtlayan ya da önemli fark bulunmadığını göz ardı etmeyen araştırmalar ise, yayımlanmaz ve rafa kaldırılır; çürümeye terk edilir. Bilinmelidir ki, rafa kaldırma fenomeninden biyolojik cinsiyet farklılıkları ile ilgili beyin araştırmaları da muaf değildir. Bu yüzyıllardır böyle yapılagelmıştır. Böylece de beyine bakıp toplumsal cinsiyet statükosunu açıklar ve meşrulaştırırsınız, hem de en bilimsel yollarla... Kadın beyni erkek beyni araştırmalarının popüler yorumcuları belki farkında olarak belki de olmayarak hangi farklılıkların gerçek hangilerinin tesadüfi olduğunun anlaşılmasını engelliyorlar. Öyle ki, “*Cordelia Fine’nin dediği gibi; ileri sürdükleri farklılıklar popüler nörocinsiyetçiliğin renkli yalanlarına evrilerek, onları nöro-saçmalık disiplininin uzmanlarına dönüşüyor.

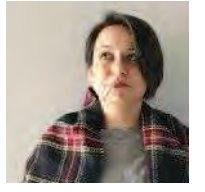
Her durumda ve bulunan her araçla cinsiyetler arasında haklara dayalı ayrımcılıkların olduğu ve eşitsiz toplumsal yaşam koşullarında kadın ve erkeklerin kutuplaştırıldığı bir dünyada yaşıyoruz. Diğer yandan, görüyoruz ki, cinsiyetçilik bir siyaset aracıdır. Hele de Türkiye’de. Bu noktada bir düğmeye basılmış gibi, kadınların baş rolde olduğu Atatürk büstlerine fiziksel ya da Atatürk’ün şahsına yönelik sözlü saldırıları hatırlatmak isterim. Her koşulda, toplumu kutuplaştırmanın, özellikle cinsiyetler arasında haklara dayalı ayrımcılıkların, eşitsiz toplumsal yaşam olanaklarının pekiştirilmesi siyasetin en verimli güç alanı, aynı zamanda da vizyon aracıdır. Ataerkil rejimin bayıla bayıla kullandığı cinsiyete dayalı ayrımcılık, çatışmacı doğası gereği, zıtlıklarla ve eşitsizliklerle ete kemiğe bürünür. Bu nedenle kadınların farkındalık için güçlenmek için dayanışması şart dostlar. Bunu ataerkil rejime göstere göstere yapamaz, gizli de değil üstelik. Buna uygun çocuklar yetiştireceğiz, birbirimizi destekleyecek, kadın örgütlerini güçlendireceğiz. Çünkü sistem bunun karşısında duracak kadın örgütlenmesini de destekliyor. İşimiz zor, ama biz alışkınız zaten öyle değil mi?..

*Rafa kaldırma fenomeni, bir bilimsel alanda ortalama yayımlananlardan farklı sonuçlar rapor eden araştırmanın tamamlandıktan sonra yayımlanmamasına denir.
**Cordelia Fine, 2010. Toplumsal Cinsiyet Yanılsaması: Zihnimiz, Toplum ve Nörocinsiyetçilik Nasıl Fark Yaratıyor? Çev: Kıvanç Tanrıyar, Sel Yayıncılık, İstanbul.

Desen: Zeynep Aytac

GÖNÜL YARELER İÇİNDEEEE...

Berna Pak

O kadar çirkin ki bazen her şey, bu hayat, etraf, olan biten, çocuklar, gençler, ihtiyarlar, deniz, Boğaz, İstanbul, sosyal medya, tiyatrolar, filmler, metrobüs mesela ne kadar çirkin bir şey. Saygısızca konuşanlar, feyzbuktan laf sokanlar, taşı gedğine koyduğunu sananlar, sosyal medyadan paylaşım yaparak devrim yapacağını zannedip kafasını yastığa huzurla koyanlar.

Instagram'da olağanüstü şahane hayat yaşayanlar, en güzel yemeği yiyip, en güzelinden tatil yapanlar, en yakışıklı anlayışlı sevgiliye poz verenler, kocasıyla birlikte hamile kalanlar. İq'su binbeşyüz çocuk doğuranlar, Berkecanlar, Sudenazlar... İstanbul'u terk edenler, terk edip de pastoral hayat yaşadığını sanıp içten içe kendini yiyenler, kentli köylüler, köylü kentliler...

Butik oteller, iki parça antika odayı yediyüz yuroya satanlar, üçüncü dalga kahveciler, makkiyatolar falanlar filanlar.

Ah mesela şehirler arası otobüsler, düşününce bile travmadan tüylerim ürperiyor, en az beş seans psikanaliz koltuğuna uzanmam gerekebilir, o derece sarsıcı deneyimler her biri.

Şehirlerarası otobüs yolculuğuna maruz kalmak diye bir şey var bu hayatta. Gelişmiş, medeni bir ülkede yaşamadığımız için tüm yolculuklar, kara yoluyla; "Allah'a emanet turizmin değerli yolcuları" olarak yapıyor. Bir Yılmaz Erdoğan romantikliğinde olmadığım için bu deneyimlerimden dokunaklı şiirler de çıkamıyor tabii.

Mesela muavinin üç kuruş akıllı olanı ve en yavaş olanı elbet bana denk gelir başka kime denk gelecekti ki?

Eskiden muavindi şimdi host deniyor herhalde, bak şimdi yaşımız da çıktı ortaya gereksiz yere.

Bayan yanı hikayesi işte asssla oturamazsın kadın erkek yanyana. Bir yerde mi okudum, biri mi anlattı hatırlamıyorum ama kızcağızın biri mutlaka yolculuk yapmalı, binmeli o otobüse ama sadece tek bir koltuk var ve tatataaaaam erkek yanı... Satmıyorlar, oturtmuyorlar kıızı. Adam da razı, önemli diil filan diyor ama namus meselesi bu, olmaz, mümkünnnn diil. Bekle kardeşim bayan yanı bulana kadar, artık yarın mı bulursun beş gün sonra mı bulursun yeter ki namusuna halel gelmesin. Ama o gerzek muavin taciz edebilir kendi kendine yolculuk yapan, uyuyan kızları, kadınları...

Geçenlerde maalesef yine bir otobüs yolculuğu yapmak zorunda kaldım.

Gecenin bir yarısı o çok çirkin İstanbul'un Esenler otogarı... Çok moralimi bozuyor orası benim. Karnaval gibi acayip tipler mi biner hep otobüslere?

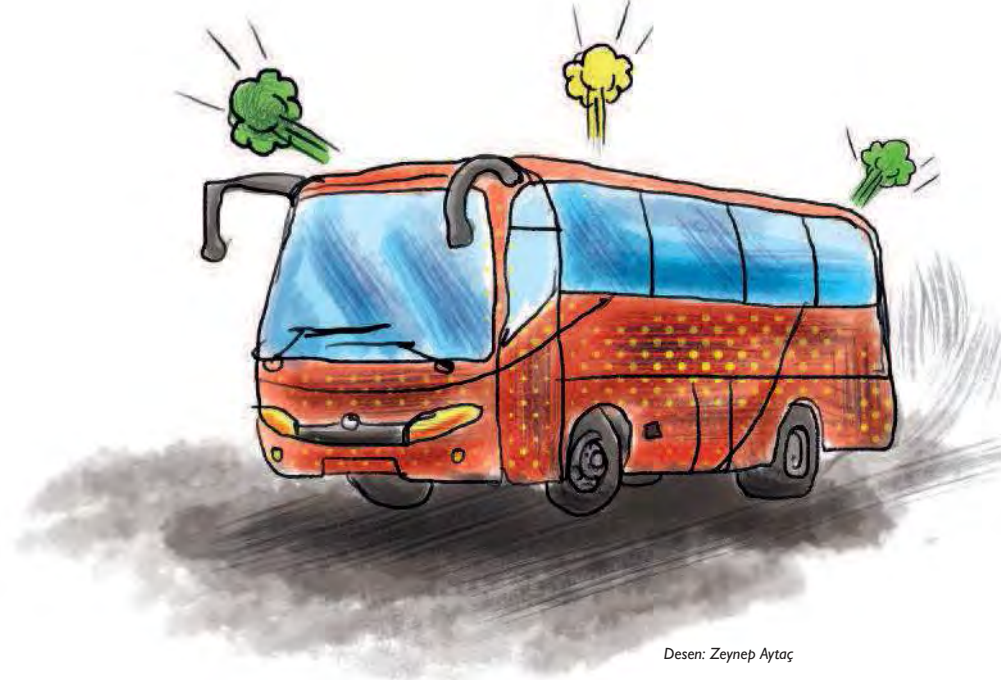
Asker uğrulanması varmış. Otogar asker kaynıyor. Asker yakınları, tüm akrabalar, tüm mahalle, nişanlılar, sözlüler... Her grubun askeri kendine en büyük. Çılgın bir ortam. Türk bayrakları, İstiklal marşlarıyla uğurluyorlar kafası bir numara, soru işaretli gözlerle bakan, tedirgin gençleri. Fütuhata gidiyor sanki hepsi, bilmediklere şehirlere doğru.

Eflak ve Boğdan'ı katacaklar sanki topraklarımızı... Bu ne gurur, bu ne nümayıştır?

Bizim otobüse binen gençleri marşlarla yolculuyorlar, otogarda ateş yakıyorlar, otobüsün gitmesine izin vermiyorlar. Otobüsü çılgınca sallamaya başlıyorlar. Allaam ben de içindeyim, bitse de gitsek kıvamındayım.

Otobüs kurtulduktan sonra kalabalıktan, yavaşça yol almaya başlıyoruz. En büyük asker içine içine ağlamaya başlıyor. Kaç ay kalacak o tanımadığı bilmediği şehirde? Hiç de en büyük diil; en duygusal, en tedirgin, en soru işaretli asker...

Tek koltuklu cam kenarındayım, ne bayan yanıym ne koridor tarafıyım, cam kenarlı koridor koltuğum benim. Mis gibi film izler, biraz kitap okur, sızır kalırım kafamı cama vura uyurum derken arkama tabi ki otobüsün delisi oturuyor. 40-50 kişilik otobüste en rahatsızlık

verici tip arkamda. Senede bir kere filan biniyorum ben otobüse. Neden aynı gün, aynı yere gitmek zorundayız acaba?

Hadi gidiyorsun benimle aynı yere, aynı saat arka arkaya gitmek zorunda mıyız?

Şaşıyorum muym, tabi ki hayır! Kendi kendine konuşmaya başlıyor, başta çok takılmıyorum ama kafasını camla benim koltuğun arasındaki minik boşluğa sokarak bişeyler fısıldıyor sürekli... Fısıltıyla yol boyu bana şarkılar söylüyor. Tabi ki kulaklığımı unuttuğum ve artık otobüste kulaklık vermiyorlarmış. Kulaklık olmamasına rağmen o, izliyor yine de televizyonu, sessiz messiz, kendisi seslendiriyor nasıl olsa.

Tam benim kafamın arkasında bulunan dokunmatik televizyonu açıp, tüm gücüyle ama tümümm gücüyle sürekli kanalları değiştiriyor. Çin işkencesi gibi kafama kafama vuruyor kadın. Bildiğim tüm küfürler film şeridi gibi geçiyor içimden. Kafamı yaslayamıyorum artık koltuğa.

Koltuğum şoförün iki arkası.

Şoför ve muavin son derece gereksiz geyikler peşindeler.

Bir yandan trt radyo açık, sağolsunlar olmayan türkçe pop kültürüm yeşeriyor, şekilleniyor, olgunlaşıyor.

Mesela içinde gönül geçmeyen şarkımız yok. Bunu anlıyorum bu nezih yolculukta.

Noter filan onaylamıyor herhalde içinde gönül kelimesi geçmeyen şarkı sözlerini. "Al götür bunu, nakaratına gönül ekle gel!" diyor herhalde.

Yolculuk ortası kaptan değişiyor. İkinci episode meğer daha fenaymış. Bu kaptan türkü sevir. Trt türkü kanalı açılıyor ve çılgın basıyor kaptan. Soldan deli gibi gidiyor. Altındaki aracın upuzun bir araç olması, içinde 50 kişi filan olması hiii umurunda diil.

Ama ne demiş Atatürk; " Türk şoförü en asil duygunun insanıdır." Elbette öyledir, başka

türlüsü düşünülemez... Asil duygularla köklüyor gazı sayın şoför.

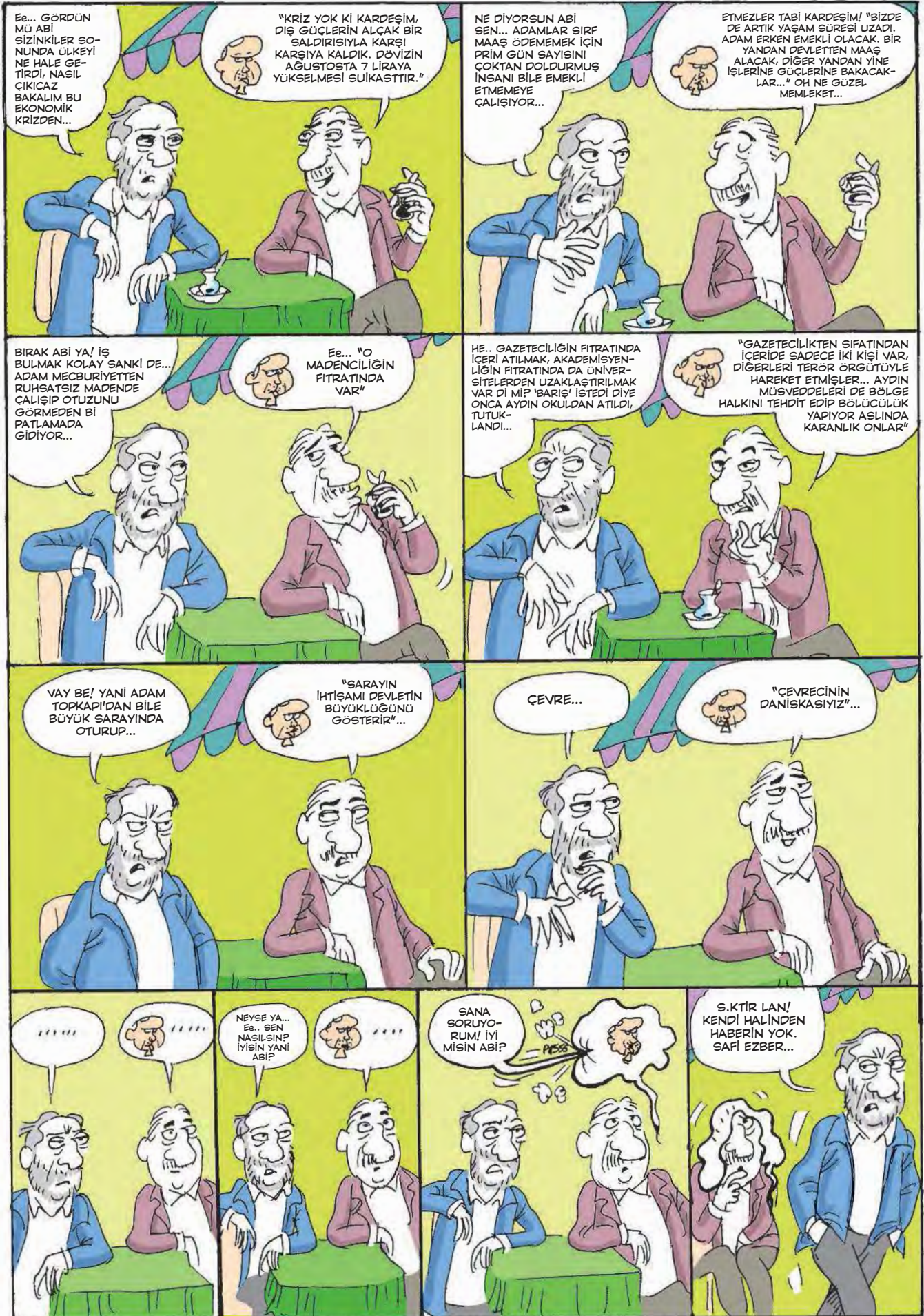
Otobüs sağda solda 10 kilometrede bir duruyor. İnenler oluyor sağolsunlar, arkamdaki kadın arka koltuklara geçiyor da birazcık huzur bulup uyuyabiliyorum. Nihayet vardığımızda servise biniyorum eve doğru. Tabi ki, abla da biniyor ama ne biniş. Uzuuuu bir küfür tiradıyla.

O kadar seri ve güzel küfürler ardı ardına geliyor ki, ona soru sorulunca da durup çok düzgün bir şekilde nerde ineceğini söylüyor ve tirada devam ediyor. Aynı seriyi sürekli tekrarlıyor, arkası arkasına ekliyor küfürleri sanki günlük bir konuşma yapar gibi. Çok güzel, çok şahane delirmiş bu abla. Hayranlıkla bakıyorum kendisine.

Uzuuuu bir süre otogar motogar, cins cins yolcular, muavinler filan görmem umarım.

Çok şahane bir laf var ya; vatandaş olmasan aslında çok eğlenceli bir ülke. Bence de öyle...

Her günümüz rengarenk, her günümüz şenlik, her günümüz bayram.

Fetiye Nene

İpek Özsüslü

"Kraliçenin kuzeni Kont Albert'la nişanlanan Fetiye'nin görünçesi Victoria ile yıldızı barışmaz.. Albert'ın kıskançlık krizi çiftin kumruların arasını açarken Victoria ve Camille ikiliyi ayırmak için büyü yaptırmak üzere papaza giderler ve olaylar olaylar...

KISKANÇ
ERKEKLERDEN
NEFRET EDERİM!!
BU YAŞTAN SONRA
AĞRIMAYAN BAŞIMI
AĞRITAMAM BEN!!

OFFF
İSTEMİYORUM
YAA
İNANMI-
YORUM
SANA!

İSTEMEZ.. FREDDIE
MERCURY'DEN DE
KISKANIRSIN BENİ ŞİMDİ
SEN.. ÇÜNKÜ BEĞENDİĞİM
TEK DİŞLEK VE BİYİKLİ
ERKEK O...

İSTEMEM KURBAĞA GÖZLÜ -FETİİ
YAVRUM... ÜHHÜÜÜ... -AĞLIYORSUN
SEN.. AĞLA DA İYİCE KURBAĞA
KERMİT OL.. AHAAAA

NOLUYOĞ AYOL?

Bİ DAHA YANLIŞ
YAPARSA BU İŞ
BİTER EŞŞEK Kafa..
BENİ ÜZME
TANSİYONUMU DA
FIRLATMA..

ASLINDA KISKANÇ
DEĞİLİMDİR.. BU DUYGUYU İLK SENDE
TATTIM FETİ.. O YÜZDEN ŞAŞKINIM..
NOOLUR AFFET MİNİK GÜVERCİNİM!!
Bİ DAHA ASLAA

FETİ BEBEYİM, YAPMA ETME..
DAHA NİŞANLILIĞIMIZIN TADINI
ÇIKARAMADIK.. BU AKŞAM
BOHEMİAN RHAPSODY YE
GİDİCEKTİK..

ONA DA EYVALLAH AŞKIM..
PEKİ BENİM GÖZLERİM..
GÖZLERİME BAK VE BENİ
İSTEMEDİĞİNİ SÖYLE..

ASLAA ASLAAA
ASLAA! SANA Bİ
SÜRPRİZİM VAR
BEBEYİM.. OXFORD
CADDESİNDE
BEĞENDİĞİN Bİ
DÜKKAN VARDI
YA HANI..

ONU SANA ALDIM.. NİŞAN
HEDİYEM..

OH MY GOD!!

MÜJDEE FETİYE
DÜKKAN AÇIYO..

AYY İSİM DÜŞÜNEYİM
HEMEN..

İÇ MİMAR DA AYARLADIM.
HAYAL ETTİĞİN DONCUYU
AÇ.. HERŞEY İSTEDİĞİN
GİBİ OLACAK..

YUUPPPIİ

İŞTE BUNA İÇİLİR..

FARE OLALI
ÇUVAL DELDİN
ALBERT ENİŞTE,
AFERİN!

KARL BEYÇİĞİM BEYAZ SPOR AYAKKABI MODA OLUNCA BEYAZ ÇORABA DA İADE İTİBAR YAPILDI.. SEVİYORUM.. AMA ŞU KURSAĞA KADAR ÇEKİLEN PANTOLONLARI ANLAMAM MÜMKÜN DEĞİL..

DAHA SAKİN Bİ YERDE DAHA UZUN SOHBET ETMEK İSTERİM MISSES FETİYE..

KİM BU GÜMÜŞ TILKIP? HAA KARL LAGERFELD MIŞ..

İYİ GÜNLERDE KULLANILSIN!!

BİRAZ SAMİMİ OL YAVRUM YAVRUM!! ÜSTÜNÜZDE PARALANSIN DE!! ANAHTAR SÖZCÜK SAMİMİYET... MESAFE KOYMA..

BİZİM ORDA DERLER Kİ.. BENİ YARGILAMADAN ÖNCE BENİM KÜLDÜMÜ GİY VE BENİM GEÇTİĞİM YOLLARDAN GEÇ.. BİR KADININ GARDROBUNDAKİ EN ÖNEMLİ PARÇADIR DON!!

VOGUE OKURLARINA NE SÖYLER-SİNİZ?

ALLAH KİMSEYİ ARAYA KAÇAN DONLA SINAMASIN!! DÜKKANIMA HERKEŞİ BEKLİYORUM HAYATIM.. OLMADI ÇAYIMI İÇMEYE GELSİNLER..

NOOLDU TIRNAK İŞİ OK MI?

OK.. KASIK KILI VE ÇAPAK YOK.. PAPAZ NE DEDİ EKSIK MALZEME KONUSUNDA..

BİLMEM SO-RALIM..

HIIIIII... KAYNANANIN DONU BAŞINA GEÇSİN CAMİLLE!!

BARBAROŞUUM SENİN KULAĞIN DELİKTİR.. GÖRÜMCEMİ TANIR MISIN?

KONTES VİKTORYA MI? SEN ONU SARDUNYA ADASI SEBZE HALİNDEN 78 NUMARA KAZBILAN FREDO'YA SORACAKSIN.. ROMADAKİ TAKSİ DURAKLARINDA BİLE FOTOSU VAR ONUN ARABAYA ALMAYIN DİYE.. BU ARADA PAZEN DON KOLEKSİYONUN HARİKA..

YOL VERİN KIIIIZZZ.... FETİYEEREEEEE FETİYEEREEEEE!!! NERDESİN YAVRUM YAVRUM!!!??

HOŞ ADAM..

EX'TEN PAPARAZZİYE TANELER

Raziye İçoğlu

raziyeicoglu@gmail.com

• **EX Meseleler;** Tamamen Gerçek Yaşanmış Bin Hayat Hikâyesinden Uyarlanarak Kaleme Alınmıştır!

• El, **EX**'ten üstündür...
• Beraber **EX**ildik biz bu yollarda... Beraber **EX**ildik yağın yağmurda...

• **EX** ile niye evlenmiştik? Daha da yakından hoşlanmamak için mi Acaba?

• Ruh ikizini aramak, bulamamak da ne ki?. **EX**'lerde bu ruh üçüzünü, ruh dördüzünü, ruh beşizini, ruh altızını arayıp bulamamaya kadar gider...

• **EX** ile karşılıksız aşkımızın en iyi yanı karşılıksızlığın karşılıklı olmasıydı.

• **EX**'ten ayrılmaya geç kalmayın ki, bu dünyada genç kalasın...

• Bir yanlış **EX** ilişki bütün yanlış ilişkileri kurtarır...

• “Erkekler önemli şeyler için ağlar” diyor erkek uzman psikolog.. Demek ki bu ayrılık önemsizdi, ya da **EX**'in cinsiyeti önemsizdi.

• Herhangi bir kişinin sevgiliğe başladığındaki sevincini, ancak **EX** ilişkisi bitirdiğinde duyduğum sevinç empatisi ile anlayabiliyorum...

• Aldatıldığını anlamaktan daha yürekler acıklısı, yıllarca **EX**'i sevdiğini sanmaktır..

• Bazen de geçmişte olan **EX** şeylerin bugünümüzü etkilemesine izin vermeliyiz. Zira asla bir dirhem akıllanamayacağız...

• Herkesin bir **EX** gönül hikâyesi vardır ki durur içerisinde. Ama kendisi yaşamıştır, ama başkası yaşamıştır ve ama başkasına yaşatmıştır...

• Şayet bir **EX** bulursan sakla, kaybedersen arama.

• Şeklen bir olan evlerimize,

bütün bina sakinlerinin hırslı aynı yerden girecekmiş sanarak beklemeleri empatisi gibidir, şeklen bir olan **EX**'lerin atacağı keleklerden bekledikleri..

• Bukalemun karakterli **EX**'ler buldukları şeyin rengine göre renk değiştiremezler, kendilerine benzeyen renklerin içine gizlenirler.

• Bir kere yakalanınca, bir kere aldattığına inandırır **EX**'ler...

• **EX**'i kafamdan attığım kolaylıkta tabanı düşen ayakkabımı atamıyorum. Yapıştırıp kullanma umudum var...

• Mesela, asla bir **EX**'in **EX**'i olmamalısın...

• Adamın bütün falsoları ortada, kocalık berbat, aldatmış da aldatmış, bütün basın yayınlarında çalkalanmış. Ama yine bir çok kadın gelmiş geçmiş hayatından ve bir sürü kadının ortak **EX**'i. Neden bir kadın diğer kadının somut referansını kâle almaz ki **Acaba?**

• Gerçekten yıllar içinde unutilan şeyler var insan hafızasında.. Bu neden **EX** olmasın ki **Acaba?**

• **EX**'lerin Evlensel Meseleleri... Bütün kadınlar yatağında yalnız uyanmak, kendileri için yemek pişirmek ve sadece kendi iç çamaşırları, çoraplarını yıkamak isteselerdi dünyada hiçbir erkek, koca falan olmak istemezdi...

PAPARAZZİYE - LİNK TEPIK

Paparazziye Sokak Arasında...

• **Sokak Tepik...** Okul bahçesinde çocuklara ders veren beden eğitimi öğretmenini, simitçi, yaşlı dede, çoluk çocuk bahçe demirlerinin arkasından seyrediyor ve sanki maç müsabakası, olimpiyat oyunları izler gibi tezahürat yapıyorlar. İyice “Bugün Ne İzlesem?” olmuşuz.

Gösteriye mi açız, gösteri mi bize aç, yoksa gösteri mi çok dışarıya açık Acaba?

• **Yol Tepik...** 78 yaşında erkek bir mühendis kendisi tanıştı, Bay – Bayan Yanı karışık, gece belediye otobüsünde işten evine dönerken... Uyku hastalığı varmış, her yerde uyuyor, tabii ki otobüste olunca daha fena, ineeği yeri kaçırıyor ve daima otobüsün son durağına gidip dönüyor. Benimle konuşarak uyumamayı sağladı ki karşıyadaki evinin durağında inebilsin. Atatürk resimleri ile ilgili konuştu Dolmabahçe'den geçerken; “Atatürk'ün hep tören resimleri var. Halbuki; ne hizmetler verdi, ne fabrikalar açtı. Bir tane öyle resmi yok Hanımefendi”... dedi. Uyku hastalığı yokken diğer koltuklarda uyuyanları bu muhabbetiyle öyle bir uyandırdı ki, artık bu ışıklı yolda hiç kimse gözlerini kapayamaz otobüsün cam kenarında...

• **TUHAFİYE...** İlköğretmenim biz öğrencileri daha 4.sınıftayken emekli olmuş ve bir tuhafiyе dükkânı açmıştı.. o zaman bize tercih edilen çok üzüldüğüm dükkân, büyüyünce meslek icabı ilgi alanım olmuştu... Ve Tuhafiyeden bir şeyler almaya da, ismine de bayılırım. Tuhaf şeyler satan yer. “Tuhaf” erkek ismi, “Tuhafiyе” kadın ismi gibi gelir bana.

Geçenlerde Tuhafiyе dükkânından içeriye girdiğimde bilgisayarın başındaki kadına diğeri -“**facede mi takılıyorsun?**” diye soruyordu, cevaplayan kadın; -“**yok boncuklara bakıyorum, uzun düğme boncuk satan siteleri arıyorum**” dedi.

Hani o garip deyim sanki bu yılları bilerek sarfedilmiş ve çağsal bir hale gelmişti. Bu zamanda “**Bukunda boncuk aramak, bulmak**” bu olsa gerek...

“**Facebokunda boncuk aramak**, aranan janjanlı boncuğu bulduracak mıydı Acaba?” bilinmez, ama her zaman tuhaf şeyler yaşatması ile zaten adına yakışır meslek dükkânı yıllardır aranan tuhaf mananın Cuuk oturmasını bulmuştu...

• **Ekran Tepik ...** Bir tv

kanalı canlı yayın kadın kuşağı programında izlediğim doktor, kumandanın ileri tuşuna bastığım diğer tv kanalına geçmiş, aynı yeşil gömlekle aynı konuları anlatıyor. Parmaklarım değil de doktor adeta kendini zapinglemiş gibiydi sanki...

• **İnsan Tepik ...** Kilo değildir o, fakirlikten göbek yapmaktır. Direkt fakir göbeğidir, fakirliği bırakırsan erir...

• **Kent Tepik ...** Kentsel Dönüşüm Astrolojik Burç Grupları; “**Su, Hava, Kum, Ateş**”... Elementlerde, sanki **Toprak** sayılamıyor, artık hiç açıkta toprak kalmadı zira..

Zam – LİNK

• **PATATES & SOĞAN... Patates soğanın günahı ne Acaba?** Her şey dolaba girer, mutfığa girer. Bu ikili ve onlara eşlik eden sarımsak da daima dışarı ile içeri arasındaki bir bölümde bulundurulur.. Fakat anti parantez, o patates bozulduğunda, cürüdüğünde öyle bir kokar ki doğalgaz vanası kaçak yapıyor sanırsın, aklınızda bulunsun... Çocukluğumda hep apartmanlarda dış kapıda, ayakkabılıkların yanında durur. Ayakkabılar içeri alınır, patates soğan alınmaz. Kimse dokunmaz. Şimdilerde araklanıyordur, dışarıda bırakanlar varsa. Veya balkonlardadır, evin iç merkezine uzakta kalırlar. Mutfak tezgâh üzerine çok zor çıkarlar. Kirlidir onlar, ama en fazla işe yarayan joker besin maddeleridir. Sanırım şu günlerde pahalılık kontenjanında baş tacı edilmelidir... Komşular tarafından ödünç olarak çok istenir, ama muhakkak kapı çalınarak istenir ve “**alınca geri veririm**” ler hiç tutulmaz. Zaten ödünç veren “**gerek yok, lafımı olur**” der. Patates & Soğan hafif bir şey de değildir, pamuk gibi. Özgül ağırlığından zaten 3 tanesi bir kilo eder... Ödünç alanın resmen bir ögünü kurtarır, verenin bir ögünü eksiltir meblağdadır. Birilerinden isteyeceğine çık bakkaldan al artık..

**ÖZLEM
ÖZDEMİR**

Önde gelen Çinli yazar Geling Yan Yan'la tanışın

Memleketimden ilk yazıyla merhaba. Çin'den döndüm ama orada geçirdiğim bir yıl boyunca tanıdığım başarılı Çinli kadınların öykülerini sizinle paylaşmaya devam etmek istiyorum. Kadınların geçmişleri, kültürleri farklı olsa da hepimizin yaşadıklarında o kadar çok ortak nokta var ki... Bu ay sizi dünyada oldukça tanınan yazar Geling Yan ile tanıştıracam. Yeni yılda buluşmak dileğiyle...

Geling Yan, 1959'da Shanghai'da doğdu. İki kardeşlerdi, kendisinden büyük bir ağabeyi vardı. Babası mimarlık ve şehir planlamacılığı eğitimi almış, eğitimli bir adamdı. Geling, 7 yaşındayken Kültür Devrimi oldu. Babasının politik görüşleri nedeniyle önce ekonomik sıkıntı yaşadılar ve daha küçük bir yere taşınmak zorunda kaldılar. Ardından babası sürgün edildi ve 2 yıl ondan haber alamadılar. Geling, o zamanlar bütün bunları anlamak için çok küçüktü ama onu çok etkilemişti...

Geling, 12 yaşında dans etmeye başladı ve uzun zaman dans etti. Ancak yazmaya hep meraklıydı. Gördüklerini, duyduklarını anlatma ihtiyacı duyuyordu. Bunun için önce Wuhan Üniversitesi'nde edebiyat okumaya karar verdi. Daha sonra Amerika'ya taşındı ve Chicago'da kurgu yazarlığı üzerine eğitim aldı.

İlk romanla gelen başarı

İlk romanı 1985 yılında yayımlandı ve oldukça ses getirdi. Ardından diğer tüm eserleri de aynı başarıyla okurla buluştu. Üstüne üstlük pek çok eseri beyazperdeye aktarıldı.

En çok ses getiren romanlarından biri olan “Küçük Teyze Crane”de, 16 yaşında bir genç kızın gözünden savaşı ve savaştan kurtulduktan sonra hayatta kalmanın ne demek olduğunu anlatıyor. Birinci Dünya Savaşı'nda Japonya'nın Mançurya işgali sırasında yaşananların anlatıldığı romanın konusu ise gerçek bir hikâyeye dayanıyor. Geling'e göre bu savaş konusunda yeteri kadar yazılmadı, o nedenle o dönem

olanlar hakkında dünyanın az bilgisi olduğunu düşünüyor. Kitabının bu kadar ilgi görmüş olmasının da hikâyenin gerçekliğine ve az bilinen bir dönemi anlatmasına bağlıyor.

Geling, bu romanda aslında kadınlar acıyla nasıl baş ediyorlar, kayıplarının travmalarıyla nasıl yaşıyorlar anlamak istediğini söylüyor.

Genelde politik konularla ilgilenmiyor ama bir kadın olarak kadınların yaşadıkları acılar, uğradıkları istismar ya da şiddet gibi konularda hassas. Bu konuda çalışan kurumları destekliyor.

Geling, duyduğu her hikâyenin dönüp dolaşıp ona kendini hatırlattığını ve zamanı geldiğinde de yazıya dönüştüğünü söylüyor. Ve diyor ki: “Edebiyat savaşı durdurmaz ama savaşın insanlara neler yapabildiğini anlamaya yardım eder ve savaşın bizde ne gibi davranışlara sebep olacağını gösterir.”

Geling'in bugüne kadar Çin, Amerika, İngiltere gibi pek çok ülkede 20'den fazla kitabı yayımlandı. 30'un üzerinde edebiyat ve sinema ödülü kazandı. Kitapları İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca gibi 16 farklı dile çevrildi.

İlgisine not: Geçtiğimiz günlerde Cumhuriyet döneminde yetişen öncü 25 kadının hayatını yazdığım yeni kitabım “İlham Veren Cumhuriyet Kahramanları-Öncü Kadınlar” Kırmızı Kedi Yayınevi tarafından yayımlandı. Bu kez özellikle çocuklar ve gençler için yazdım. Onlara ilham olmalarını istedim, dilerim olur... Kitabı okuyan okurlarımız olursa ve arzi ederlerse yukarıdaki e-posta adresimden bana ulaşabilir ve mesela bir gün Bayan Yan'ının kafesinde kitaplarını imzalatabilirler. Hem de sohbet ederiz;) Mutlu yıllar!

Nasıl ve Neden?..

MELTEM
ARIKAN

Son beş yıldır duyduğlarım, gözlemlediklerim, okuduklarım ve bizzat yaşadıklarım rağmen hala delirmemiş olmama şaşıyorum. Anlaşılan delirmek gerçekten çok zormuş. Oysa kafamda bir huni ile gezmek ne kadar hoş olurdu. Herşeyden soyutlanmış, herşeye yabancı... Hiçbirşeyi üzerime almadan... Yaşananları inkar ederek... Hiç olmamış gibi... Hiç etkilenmeden... Kendi dünyamda... Neden deliremiyorum, neden?..

Absürt bir tiyatro oyunu yazdım hayatım oyunumdan çok daha absürt bir hale geldi. Ve bu absütlüklerin sonu hiç gelmiyor... Bitmedi... Neden?..

Akıl ve algının işleyiş biçimi? Akıl ve algının tamamen saptırılması... Akıl ve algı ile oynanan oyunlar... Bırakın kişilerin kendi tarihlerini değiştirmesini ortak tarihin, ortak yaşananların bile göz göre göre, değiştirilmesini anlamak benim için çok zor. Neden?.. Nedenlere bir sürü açıklama bulunabilse de hiçbirini yetmiyor... Gerçekten Neden? Kimi zaman kendimi bir bataklığın içinde hissediyorum, bana rağmen içine atıldığım, bana rağmen şahit olmak zorunda bırakıldığım... Bana rağmenler öyle çok ki... Bana rağmenler tükenmedikçe... Neden?..

Yaş aldıkça mı daha net görüyorum yoksa gerçekten biz büyüdük ve dünya mı kirlendi bilemiyorum. Kötülük ve yalanla bire bir ilişkilerimde bile başa çıkmazken bu organize bir şekle döndüğünce hayretle ve şaşkınlıkla, üzerine ışık tutulmuş bir tavşan gibi kalakalıyorum. Bütün bedenim bir anda donuklaşıyor. Ne aklım çalışıyor, ne duygularım ne de duyularım... Küçülüp küçülüp yok olmak istiyorum yalanla ve kötülükle mücadele etmeyi bilmiyorum... Nasıl?.. Bilemiyorum... Neden?..

İkili ilişkilerde bile onca acımasız, onca sahtekar, onca yalancı, onca pervasız olabilen insan malzemesinin eline birde güç geçtiğinde... Hele o güç sizi düşman bellerse... O zaman kötülüğün ne kadar sınırsız olduğunu algılamamanın şaşkınlığı ile aklım duruyor. Nasıl olabilir diyorum? Nasıl?.. Neden mi? Nasıl mı?.. Neden?.. Nasıl?..

İnsana ait olduğunu düşünülen, insana atfedilen duyarlılık, akıl yürütme, dürüstlük gibi kavramlar havalarda savrulurken benim için tek bir soru ölüm kalım meselesi oluyor, Neden?

İnsan nasıl bu kadar kötü olabilir? İnsan nasıl bu kadar acımasız olabilir? İnsan bile başkalarının hayatı ile nasıl hiç umursamadan oynayabilir? İnsan nasıl başkalarının hayatına mal olacak yalanlar söyleyebilir? İnsan nasıl? İnsan?.. Nasıl?.. Neden?..

Kötülük ve kin, nefret ve aşalık kompleksi oksijen gibi havaya hakim olurken kimi zaman nefes almakta zorlanıyorum... Gördüklerim, yaşadıklarım, şahit olduklarımız... Neden?..

Gerçek avuçlarımdan içinden kaymaya başlıyor. Gerçek nedir? Hani gerçek? Kimin geçiği? Sözlerin, karalamaların, suçlamaların gerçek olması gerekir mi? Karala... Suçla... Yargıla... Daha... Daha... Daha...

Bir yandan yazıyorum bir yandan bu satırları yazmak istemiyorum. Bana, bize tüm yapılanlardan yapanlar hiç utanmazken ben yazarken bile utaniyorum. Neden?.. Nasıl bunca rahat kötü olunabiliyor? Nasıl umarsızca kötülük yapılabilir? Nasıl ve Neden birbirini kovalıyor... Neden ve nasıl birbirini doğuruyor... Ben yazmaktan bile rahatsız olurken... Nasıl ve Neden?..

Hala olanlara ve yaşadıklarım inanmazken kafamın içinde hep aynı yankı "Nasıl ve Neden?.." Ne yanıt bulabiliyorum, ne de bu sorudan kurtulabiliyorum...

Büşra Kılıç

Ezgi'nin Cinnet Kutusu

Ezgi Aksoy

• **'Mars'a** araç indirdiler. Gene... **Batı** adına büyük bir adım olabilir, ama bize göre bizi kıskanmaları için bir başka sebep daha sadece.

• Ben küçükken başka bir gezegene insanlı ya da insansız ayak basarsak tüm dünyada bir bayram havası eser zannediyordum. Lakin gel gör ki Marsa ayak basanların memleketinde bile **"ne üşümüşe yaruyocokkú"** insanları mevcut. Üstelik bu ilk ayak basış da değil. Hay başınıza Mars kadar taş düşsün...

• Bir daha düşündüm de, düşmesin.

• NASA'nın amacı biliyorsunuz sondajla Marsın yeraltı yapısını incelemek. O sırada yeraltılarının hunharca açıldığını gören Marslılar, **"yaw kapa kapa kapa, yaw kapa hele!"** diye bağırarak gibi bi his var içimde.

• InSight, Marsta çektiği ilk fotoğrafı dünyaya iletti ve görünüşe göre Marsın yüzeyi patatese benziyor.

• **Türk-İş'e** göre açlık sınırı 2 bin, yoksulluk sınırı ise 6 lira. Ayda 6 bin lira kazanıp "yoksul" olmak

için canını verecek insan dolu memlekette. Yani durum biraz vahim mi sanki ne, bi kuple.

• **'İşsizlik fonu'**nun yüzde 50'si işsizlik maaşı dışında da kullanılabilecekmış. Vay zaten işsizlik mi var Allasen, onların hepsi iş beğenmeyen çapulcular.

• Almanya, bizi kıskandığından olsa gerek, göçmen işçi alacakmış. Aranan şartlara baktım da, Marsta bilim insanı olarak istihdam edilecekler herhalde.

• **Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu**, gazeteci Kaşıkçı kaydını dinlemiş. **"Kaşıkçı 7 dakika içinde öldürülüyor. Bu kasıtlı bir cinayettir."** diyor. Kasıtsız, kazara, yanlışlıkla cinayetler için bknz. kaybedilenler

• Gecenin en güzel pankartı bence, **"İnadına yaşayacağız"** idi. Absürt bir şaka gibi, bir yara gibi, bir yumru gibi duruyordu kırmızı bir kağıdın üstünde. İnadına... Yaşayacağız...

• Kadınlar sadece İstanbul'da yürümedi. **İzmir'de, Hopa'da, Tarsus'ta** ve her yerdeydiler. **"Yoksa feminist misin?"** diyenlere göz kırptılar. kırp*

• İrlanda'da mahkeme, tecavüz mağduru 17 yaşındaki genç kadının dantelli iç çamarı giymesini gerekçe göstererek, tecavüzcü hakkında beraat kararı verdi. İrlandalı kadınlarsa **#ThisIsNotConsent** (BuRızaDeğil) diyerek adliyeye doğru yürüyüş düzenlediler. Ne polis tarafından durduruldular, ne de biber gazı yediler. Tecavüzcünün akıbeti henüz belli değil, ancak pek çok kadına göre dava yeniden görülecek.

• **Tuğba Ekinci** ilişkileri tatlı sert seviyormuş, dayak istiyormuş fln... Eee, bize ne bundan? Sen dilediğin dövdür kendini Tuğbacım. İlişkilerinde şiddet karşıtlığı ve kadın-erkek eşitliğinden yana olanlara da bulaşma bi zahmet.

• **Türkiye Zeka Vakfı**, KPSS ile devlet dairelerinde işe alınanların ortalama IQ seviyelerini 80-82, suç örgütü üyelerinin IQ'sunu ise 120-130 olarak açıkladı. Demek ki neymiş, biz gangsterin zeki ve çalışkan olanını seviyormuşuz.

• Aralarında **Turgut Tarhanlı** ve **Betül**

Tanbay'ın da olduğu pek çok akademisyen gözaltına alındı. Akademisyenler Gezi Eylemlerine destek vermekle suçlanıyorlar. Devletimiz sağolsun, kindarlığından hiç taviz vermiyor.

• O sırada paralel evrende yurtdışındaki bilim adamlarının yurda dönmesi için seferberlik başlatıldığı duyuruldu.

• Türkiye, **Fransa'daki "Sarı Yelekliler"** protestosunda gösterilen polis şiddetini kınadı. Erdoğan "orada da **terör eylemleri** var" dedi. Niye bi tek biz dövünce ses çıkarıyorsunuz diyor. E haklı!

• AIHM, **"Selahattin Demirtaş serbest bırakılmalı"** kararı verdi. Peki şimdi biz ne diyeceğiz **"yhaa, hağyır amaaağ"**

• Hulusi Akar; "Türkiye'nin Batı'dan kopmakta olduğuna dair yorumlara ne diyorsunuz?" sorusuna, **"Bu yorumların nedenini anlamıyorum. Bazı ülkelerle sorunlarımız var. Ama bunlar sadece Batılı ülkeler değil, doğu ülkeleriyle de sorunlarımız var"** diye cevap vermiş. Ben bunun üstüne yorum yapacak mıyım, hayır tabi ki.

• Sabah gazetesi, son zamanlarda "solcu" röportajlarıyla gündemde biliyorsunuz. Bir teklif de **Sabahat Akkiraz'a** gitmiş, kendisi de **"sizinle aynı gemide değiliz"** demiş. Keşke sadece bunun için sevseydik seni Sabahat Akkiraz.

• Kadri Gürsel, Tunca Öğreten'e verdiği röportajda **"Biz gazeteciler hapse atılalım, açlığa mahkum edilelim ama okur hiçbir şey olmamış gibi devam etsin... Böyle olmadığını görmeli ve buradan artık ders çıkarmalıyız. Okurun bağımsız, profesyonel gazeteciliği desteklemesi gerekiyor. Demokrasi bedava değil"** demiş. Bundan daha güzel ve net ifade edilemezdi!

• Orhan Gencebay, "her dönemim adamı değilim, bu bu kalemin luktur" demiş ve eklemiş: **"Süleyman Babamıza, Bülent Ecevit'e, Özal'a büyük sevgimiz vardı. Tayyip Bey'i çok severim."** Başka sözüm yok sayın yargıç.

• **İDO**, İstanbul'da iç hat seferlerini Aralık itibarını durduracak. Yedi tepeli dokuz adalı bir boğazlı iki denizli şehirde. İDO. Seferlerini. Durduracak. Stop.

• MEB, okullara dağıtmak için **Yavuz Bingöl'den** 85 bin bağlama satın alacakmış. Bağlamalar **default** olarak **"aaaaaağğ dombiraaaağğ"** çalmaya ayarlanmış diye duydum ben.

• Son sistemle, **KHK**'yla işten çıkarılan hekimler özel hastanelerde çalışabilecek. Ancak güvenlik soruşturmasından geçemeyenler 450 gün bekleyecek ya da pratisyen hekimler 75.000, uzman hekimler 120.000 TL tazminat ödeyerek özelde işe başlayabilecekler. Tekrar ediyorum: **güvenlik soruşturmasını geçemeyen hekimler, tazminat ödeyerek işe başlayabilecekler.**

• Ergene Nehri'nin rengi geçtiğimiz aylarda kırmızıydı, şimdi grimsi soğuk bir mavi olmuş. Yakında içinden zombi balıklar, mutasyona uğramış yosunumsu bitkiler falan çıkıp **Trakya'yı** istila edecekler. Zombi olmaları mühim değil tabi, oy kullanabiliyorlar mı ondan haber verin siz hele.

• **Nalan Dilara Uğur**'un attığı tweet'tir, aynen paylaşıyorum: "bugün savcı esas hakkındaki mütalaasında babama örgüt adına yapılmış eylem olarak kitap yazmasını gösterdi. diğer yazarı da tutuklu demek ki talimatla yazılmış bi kitap dedi. kitabın adı vergi hukuku. vergi kitabı. silahlı terör örgütü vergi hukuku kitabı yazılması talimatı vermiş."

• **"Kredi kartıyla kurban olmaz"** diyen müftü görevden alınmış. Sen haşa kapitalizm hazretlerine şerk mi koşuyorsun yaw?

• Yargıtay, **"Mahkemeler, avukatlık yetkisi olmayan uygun kişilerin mahkeme nezdinde tarafları temsil etmesine izin verilebilir"** demiş. Şimdi insan düşünmeden edemiyor yani kim ola bu "uygun" kişiler? Makbul kişiler?

• **"Partili imam"** olayı tartışmaya açıldı. Laik sistemin ortadan kalkmasının üstüne dikilecek mum olarak tasarlanmış bişii bence bu.

• Rusya ile **Ukrayna**'nın arası gene limoni. Rusya gemileri suya indirdi, **NATO** Ukrayna'yı yedirmeyiz falan diyor... Biz de aldık çekirdekleri bekliyoruz. Gönder gelsin anasını satıim, biz siz eksiktiniz zaten.

• Türkiye'de halkın yüzde 40'ı medyaya güvenmiyormuş. Yüzde 65'i ise internette görüş belirtmenin başını belaya sokabileceğine inanıyormuş. Hiişt Amerika! Sana diyorum!

TAKVİMİ

BAYAN YANI

2019

OCAK

Pz	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz
1	2	3	4	5	6	
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Sidika

Gülây

ŞUBAT

Pz	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28			

Fetiye

MART

Pz	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Fatima

Meryem

NİSAN

Pz	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

Şengül

MAYIS

Pz	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Yasemin

Bengisu

HAZİRAN

Pz	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz
				1	2	
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

TEMMUZ

Pz	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz
				1	2	
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Feyhan

AĞUSTOS

Pz	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz
				1	2	
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Gökçen

Kötü Kız

Raziye

EKİM

Pz	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz
				1	2	
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Meral

Betül

EYLÜL

Pz	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz
				1	2	
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Katina

Ece

KASIM

Pz	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

Meltem

ARALIK

Pz	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz
				1		
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Özlem

ELİMİZDEKİ HAMURU ALDINIZ YAĞLI TULUMLARINIZI VERİN

Katina Karanikola

Yıllar yıllı, iş hayatımda, bana sık sık “elinin hamuruyla erkek işine karışma” dendi. Herhalde bana yerimin, sadece, mutfak olduğu söyleniyordu. Ön yargılar önyargılar. Zaman geçti, çarklar döndü erkekler hamuru, oklavayı elimizden alıverdi. Günümüzde, dünyanın her yerinde, en iyi yufkayı açanlar, ballı, tarçınlı, portakalı gurme, börek, çörekleri-ben annelerimizin peynirli, maydanozlu böreklerini tercih ediyorum- yapan master chefler erkek. Hadi hayırlısı eşitliğe doğru adımlar atılıyor.

Kimi toplumlarda (aslında her toplumda) kadın olmak garip. Ezelden günümüze kadar teknoloji ve bilim kadınlara yakıştırılmıyor, ön yargılar var olmaya devam ediyor. Tabular ortadan kaldırılmaya çalışılıyor gibi görünse de çalışma alanında, bilimde, araştırmada kimin “güçlü” olduğu belli(!) En gelişmiş ülkelerde dahi “bilim kadınları” bin bir zorlukla ayakta kalmayı başarıyorlar. Çoğu kez erkek meslektaşları tarafından projeleri baltalanıyor, çelme takılıyor. Ellerinden gelse, sıkılmış limon gibi, fırlatıp atacaklar köşeye. Buna rağmen, geleneklere ters düşerek, tutkularından, hayallerinden ödün vermeyerek icatlarıyla insanlığın, özellikle erkeklerin, hayatını kolaylaştıran kadın mucitlerin sayısı az değil.

Artık kadınların da araba kullandığı şu dönemlerde dahi arabaların erkek milletin özel oyuncuğu olduğu inancı sürüyor. Hayatında yağmurlu veya karlı bir günde araba kullananlar cam sileceğinin önemini anlamıştır. Ama cam sileceğinin bir kadının icadı olduğu düşünülemez elbette. Bin dokuz yüzlerin başında Mary Anderson adındaki kadın, yağmurlu bir günde, arabayla yaptığı yolculuk sırasında sürücünün kafasını camdan dışarı uzatarak yolu görmeye çalıştığını görünce dahiyane fikir gelmiş aklına ve hemen silecekleri icat etmiş. Erkekler beyinlerinin sadece sol küresini kullandıklarından bu icadı on yıl sonra anlamışlar, kabullenmişler. Sileceklerin, sürücülerin kafalarına düşen yağmurdan, gözlerinin buğulanmasından fazla dikkatlerini dağıtacak korkusuyla Mary on yıl patent alamamış. Ancak 1916 da kafalarına dank etmiş.

Arabaya girip, kışın, hemen kalorifer düğmesini çeviren her erkek Margaret Wilcox adlı kadına sessiz bir teşekkür borçlu. Bin sekiz yüzü yıllarda, dünyada,

sayılı makine mühendislerinden birisiydi. Kendi icadını yapana dek bir çok araç üzerinde deneyler yaparak 1893te araba termostatını icat etmiş. Amaç soğuk kış günlerinde aristokratların parmaklarını ısıtmakmış.

New York polisi yardım çağrılana gereğinden çok geç ulaştığından Marie Van Brittan adlı kadın mucit insanların güvenliği için güvenlik kameralarını icat etmiş. İyi mi etmiş? Tartışılır. Güvenlik kameraları hayatımızın bir bölümünü bizden habersiz kaydediyor, özel hayatımıza dibine kadar iniyor. Güvenliğimizi sağladığı kadar özgürlüğümüzü yok ediyor. Dağın başında işemeye kalksam gözetlenebilirim korkusu psikolojimi bozuyorsa da güvenliğimiz için katlanmak zorundayım.

Dünyanın en güçlü malzemesi olarak kabul edilen kurşungeçirmez yelek yapımında kullanılan malzemeyi de 1966da Stefanie Kwolek adlı kadın bularak, birçok kadının canını acımasızca alan, birçok erkeğin hayatını kurtarmış hala da kurtarmaya devam ediyor.

007 James Bond’un kıskanması gereken kadın Hedy Lamar.

Sinema dünyasında ünlü bir aktör olması dışında İkinci Dünya Savaşında Nazilere karşı kullanılması için, günümüzde cep telefonlarında WIFI teknolojisinde yaygın olan, kablosuz iletişim sisteminin ortak yaratıcısıdır. 1941de ünlü bir kadın aktristin amatörce buluşu yıllar sonra hayatımızın vazgeçilmezi oldu.

1900 doğumlu Maria Telkes’in icadı gelecekte gezegenimizin kurtarıcısı olabilir. Günümüzde her alanda kullanılan yenilenebilir, temiz çevreye zarar vermeyen güneş enerjisini keşfeden kadındır. Güneş enerjisiyle ilk termoelektrik buzdolabını tasarlamış. Güneş enerjisinin çevre kirliliği yaymadığı, herhangi bir atık oluşturmadığı, sera gazı salmadığı gibi kaçak güneş ışınları parası da yok.

Kadın mucitlerin listesi Bayan Yanına sığmayacak kadar uzayabilir. Bilgisayardan, bilgisayar yazılım programına, testereden, kalorifer kazanından, katlanır yatağa, optik analiz sisteminden, lazer ile katarakt ameliyatlarına kadar hepsi kadınların icatları. Bulaşık makinesi, saç fırçası, sprey, çocuk bezi, bebek taşıma apartı gibi kadınca buluşlara hiç girmeyeceğim erkeklerin “siz kadınların işine geldiği için icat edildi” dediklerini duyar gibiyim.

Eşitlik isteyen kadınlar var ya! Çok mu alçak gönüllü ne?

“ Hedy Lamar. Sinema dünyasında ünlü bir aktör olması dışında İkinci Dünya Savaşında Nazilere karşı kullanılması için, günümüzde cep telefonlarında WIFI teknolojisinde yaygın olan, kablosuz iletişim sisteminin ortak yaratıcısıdır.”

Desen: Zeynep Aytac

Sevmem

Severim

FREYJA

İskandinav mitolojisinde bereket, aşk, güzellik, sihir, doğum, zevk, savaş ve ölüm tanrıçasıdır. İskandinav Mitolojisindeki deniz tanrısı Njörd'ün kızıdır. İsminin anlamı; hanımefendi, kadın yönetici demekmiş. Sarışın, mavi gözlü ve çok güzelmiş. Şahin tüyünden yapılmış bir pelerini varmış. Bu pelerin sayesinde şahin kılığına girip uçabildiği ve aynı zamanda büyücü olduğu da söylenir Freyja'nın. İki gri kedinin çektiği bir savaş arabasına ya da devasa Hildeswin adlı bir domuz üzerine binermiş seyahat ederken.

Bir de Brisingamen adlı sihirli, altın bir kolyesi varmış ve bu kolye sayesinde istediği her şeyi istediği kişiye yaptırabilirmiş. Freyja'nın güzelliğinin de bu kolyeden geldiği söylenirmiş. Kolyeyi yeraltında yaşayan dört cüce yapmış. Bu cücelerin isimleri hava, toprak, su ve ateşmiş. Dört temel elementi temsil eden cüceleri ziyaret eden Freyja, kolyeyi görünce çok beğenmiş ve cücelerden onu istemiş. Ama cüceler kolyeyi önce vermek istememişler. Sonra, Freyja'ya kendileriyle birlikte olursa kolyeyi vereceklerini söylemişler. Freyja da cücelerin bu isteğini kabul etmiş ve kolyeyi almak için dört cüceyle de birlikte olmuş. Freyja'nın çok güçlü cinsel arzuları varmış.

Cuma günü Freyja'ya adanmış (Friday, "Freyja's Day") ve Cuma günleri Freyja'ya tapınılmış.

Freyja'nın kocası Odin'miş. Odin hep uzun yolculuklara çıkar, Freyja'yı yalnız bırakırmış. Odin'in arkasından ağlayan Freyja'nın gözyaşları altından

olurmuş. Freyja mutluluğun bereketle, bereketin de aşk ile bağlantılı olduğunu söylemiş. Freyja'nın çiçeği de, aşkın çiçeği olan gülmüş. Freyja aynı zamanda savaş ve ölüm tanrıçası da olduğundan, Odin'in Valhalla'ya götürmediği düşmüş askerleri Freyja, Folkvang adlı yeşil düzlüğe götürürmüş. Odin'in yokluğunda Asgard'ın tahtına oturup onun yerini dolduran tek tanrıça Freyja'ymış.

Sonra bir gün Freyja'nın Brisingamen kolyesi için dört cüceyle yattığını öğrenen Odin, Loki'yi kolyeyi çalması için görevlendirir. Bir sabah uyanınca kolyesinin olmadığını gören Freyja, bunu Odin'in yaptığını anlar ve kolyeyi geri vermesini ister. Odin'de bir şartla kabul eder; dünyadaki tüm insanların arasına uyuşmazlık, nefret ve savaş tohumları ekecektir (Neden ki?! Bu tanrıların derdi ne yahu,

insanlardan ne istiyorlar?! Canları sıkılıyor herhalde;)). Tabii altın seven Freyja kabul eder bu isteğini Odin'in.

Freyja son derece güzel ve cinsel olarak aktif bir tanrıçaymış. Hatta bir partide kendi erkek kardeşi de dahil olmak üzere tüm davetlilerle birlikte olmuş! Freyja'nın şimdi bizim ülkemizde yaşadığını düşünsenize. Yok yok ya da düşünmeyin hiç, Freyja için iyi olmazdı sonu o hayatın...

TAYT CLUB

yaseminolur@yahoo.com

YASEMİN OLUR

Kapalı kapılar ardında neler oluyor, hiçbir fikriniz yok! Bu akşama kadar benim de yoktu. Bu satırları yazmadan birkaç saat önce kızımın zoruyla gittiğim bir spor salonunda; ter, yağ ve taytların çalkantısında ben, büyük bir aydınlanma yaşadım. Cemaat üçer beşer toplanmaya başladı. Hepsi taytlı... Taytın önemini sonradan kavrayacaktım. Gerekliliği mürit sayısı sağlanınca hoca açtı müziği ve ben de orada bulunmanın verdiği, sürüye katılma psikolojisiyle en arka sıralarda şeyhin yaptıklarını yapmaya başladım. Başta ne olduğunu anlayamadım. Önce bir şok, sonra hafif kıpırdanmalar bedenimde ve kendimi müziğe bıraktım. Ben boksçu şortuyla da olsam ortamın ruhunu yakaladım. O kadar çirkindik ki! Kendinden geçmiş şişman bedenler... Latin müzikleri ve eller, kalçalar, memeler... Yarın yokmuş gibi sallamalar tüm varlığımızı... Salladıkça yüzlerde oluşan gülümsemeler...

Bol giyinirseniz kusurlarınız örtülür ama tayt giydiğinizde adeta çıplaksınızdır... ve evet bu bir isyandır... "Göbeğim ve kalçamla varım ben" isyandır... ve kapalı kapılar ardında, sadece kadınların katıldığı bu zumbalı- sonunda oryantele bağlandı-şarkılı, bağırmalı çağırmalı ayınlar adeta bir dövüş kulübüdür. Kadınların kurduğu bir Tayt Club'dır. Pek yakında gün yüzüne yayılacaklar ve Pixies fondan bağırarak "Where is my mind?"

İşte diyordum ya bir aydınlanma yaşadım ve belki sorarsınız "Karanlıkta mıydın ki?" diye. Hem de nasıl? Bedenimi müziğe bırakıp, bedeniyi özgürce sallanan kadınları görünce işte o karanlıkta sanki annem geldi de odanın ışığını yaktı. Ki ben lambanın düğmesine ulaşmaya bile korkuyordum. Kıvrılmışım yorganın altına... Hep uyumaya sığınuyordum. "Kalk" dedi... "Yatma artık. Hem hâlâ hava var mı yorganın altında?" Hava bitmek üzereyken işte, dans başladı. Dünyaya, kaçarak, içime kıvrılarak, dışarıdaki karanlığa bir de kafama kadar çektiğim yorganın siyahını kapatarak, yani korkarak, ses çıkarmayarak bir ölü gibi yaşamak için mi gelmişim? Gelmemişimdir herhalde... Yumurtaya can veren Allahım beni de bir şey için yaratmıştı mutlaka... Belki sadece

gülümsememle dünyayı süslemem için, belki çiçeklere su vermem için, belki şiir yazmam için, belki masa yapmam için, belki atlarla koşmam için, belki güneşi selamlamam için, belki bir çocuk büyütmem için- ki böylece sevgi de büyür-, belki bir yetimin başını okşamam için, belki bir politikacının yüzüne tükürmem için, belki belki belki... ama karanlıkta korkarak yatmak için değil...

Ve evet dünya hiç adil değil. Canımız fena acıyor. Gözlerimiz neler görüyor; kulaklarımız neler duyuyor... Hiç tanımadığımız insanlar tenimize dokunuyor, bizi itiyor, istediğini alamazsa pencereden atıyor... Biz burada Mc Donalds göbeği yaparken dünyanın başka bir yerinde annesinin kucağında bir bebek-

fena.... Anlaşılamaz. Görmezden geldiğimiz fenalıklarla, gözümüze hoş gelen güzel bedenlerin yaşadığı hayatların adaletle bir ilgisi yok... Hem sonra küçük hayatlarımızdaki sevmeler, sevilmemeler, aşağılanmalar, yenilen kazıklar... İzlerken alttan alta "peki ben neyim? neden ben?" sorularıyla inceden delirmeler... Sonrasında çöken bir sessizlik, kabulleniş, tuhaf bir zombilik hali... Aldığım son dakika haberine göre "İçimize kaçarak, yataklara sığınıp tatlı tatlı delirmek çözüm değil"... İçimizden isyan edip, söylenmek çözüm değil. Bizi aşağılayan, varlığımıza saygı duymayan, saygıyı geçtim varlığımızı yok sayan insanların yüzüne karşı bağırmanın lazım... Yalnızken aynalarla prova da yapabilirsiniz... Bakarsınız aynaya, Robert De Niro'nun o müthiş performansındaki gibi "Bana mı dedin?" dersiniz kendinize... Bir başlangıç olur.

"Yok benim sesim çıkmaz... hem bu hayat çok fena, bana bu kadar fazla, ben yaşayamam" dersiniz de insanın yaşamama hakkına da saygım var... Birkaç hapa ve belki biraz kalın ipe bakar...

Ama yaşıyorsak ses çıkarmak lazım...

Aynalara tüm çirkinliğimizle bağıra bağıra şarkı söylemek lazım... Bir pislik gördüğümüzde ki bu herhangi biri ya da herhangi bir olay olabilir... Bu pisliğe "tam bir pislik"

olduğunu bir şekilde hissettirmemiz lazım...

Sustukça içimiz kurumlanıyor... Karanlık fena... Anlamak zihinsel

bir şey... Ben hislerin peşinden gidelim diyorum...

Hisler doğruyu bilirler... Başıma bir şey gelir mi korkusu bitirdi

bizi... Ne diyor Shakespeare "Bilinç böyle korkak ediyor hepimizi..." Bilinci diyorum atın bir kenara... En güzel küfür tam zamanında söylenendir... Başımıza bir şey gelmez... Hem daha ne gelecek?

Hayat ses çıkaranları bağrına basar. İşte ben bugün hislerime dokundum... Dans ettim, koca vücudumla çekinmeden var oldum. Dışarıda gül bahçesi yok, biliyorum... Dedim ya hayat fena...

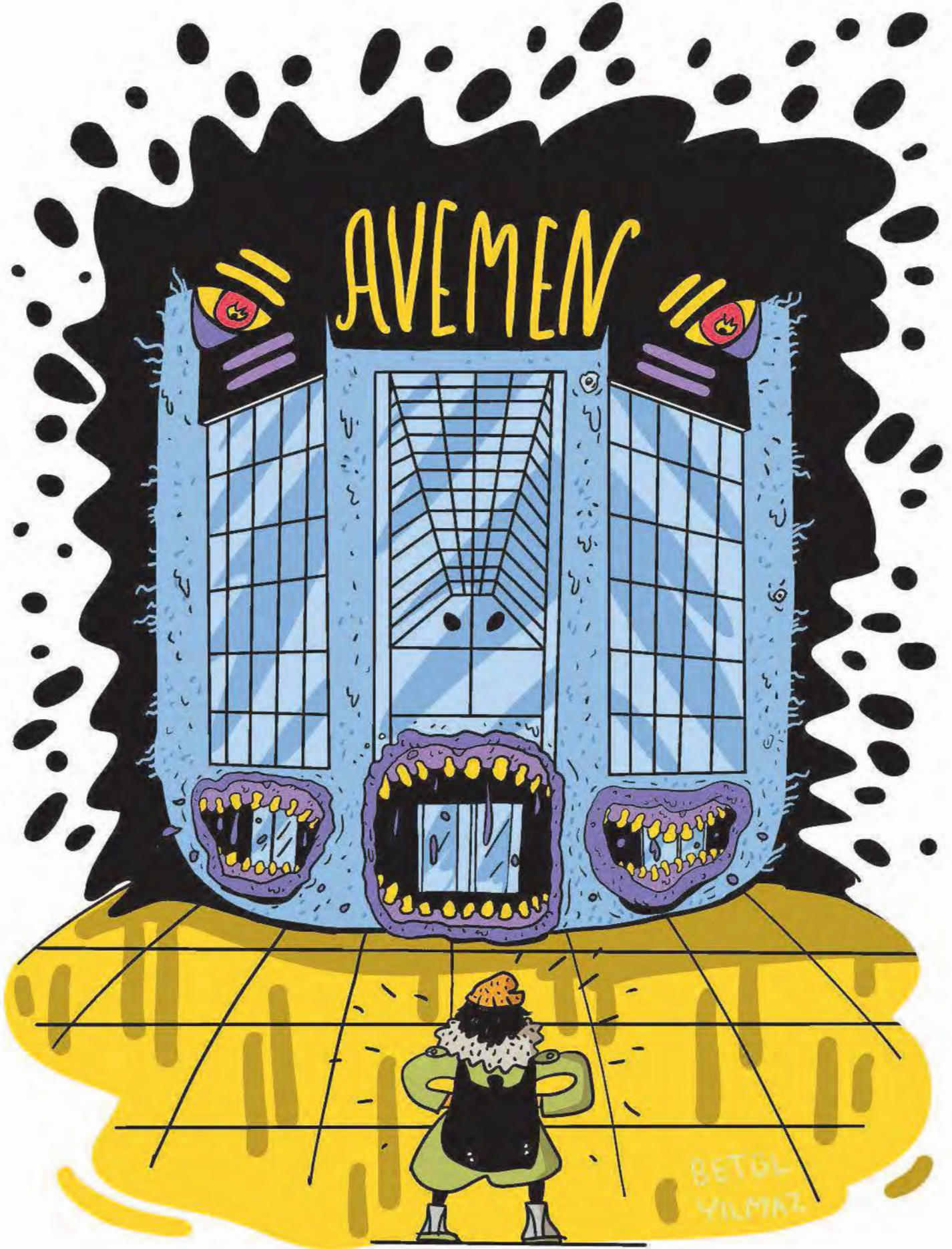
Kaçacaksak bu yorganın altı olmamalı, çayırıyla doğru koşmalıyız, taytlarımızla... Buradaysak ve yaşayacaksak bu gürültülü olmalı... Yeri geldiğinde kavgalı, dövüşlü, küfürlü olmalı... Hayata karşı ayağa kalkmalı... Hem maçı bir kenarda sessizce izleyenlere nasıl küfür ederler bilirsiniz: "Bağırmanın taraftar s..... gitsin!"

Desen: Zeynep Aytaç

bebekler açlıktan ölüyor. Cehalet mutluluktur ama biz artık ölen bebeklerin ölüm anını da, acayip holdinglerin ceo'larının evlatlarının jetleriyle yaşadıkları hayatları da görebiliyoruz. Ölen bebekleri görmezden gelmeye çalışarak ki gözümüzden silinmiyor hayalleri, zengin veletlerin tanımlayamadığım zenginlikteki hayatlarına yüzümüzü dönüp, gözümüze güzel olanı gösterip diğer tarafın acılarından kurtulmaya çalışıyoruz. Sonra bu uçurumu anlamlandırmaya uğraşıyoruz. Adlandıramayınca içimizden isyan ediyoruz... Ben söyleyeyim. Bu uçurum

Bu sefer kararlıydım, tüm cesaretimi topladım, içine girip bir mont alıp çıkacaktım.
Beni görünce delirdi bu, gözlerden ateş çıkarmalar bir hareketler

BETÜL
YILMAZ

Daha önceden kurduğum stratejiye uygun olarak hiç birşey almadan tüm dükkanları taradım, hem seçimimi yapmak hem de bişeyler yemek için restoran bölümüne gittim.

Himmm en boktan neresi
vaar hah, şurası olur.

Siparişi verirken hiç boş masa olmadığını
görmeme rağmen

Merhaba, ben bir tavuk burger
menü alabilir miyim?

Tabii,
içecek?

Kola
olur.

9.70

Merhaba
oturabilir
miyim
acaba?

Bu yedikleriniz
çok sağlıksız!

Tabi
tabi

Ben
katiyetle
yemiyorum!

Doğru

Ben mutluluğu bitkisel yaşamla buldum, enerjim yükseldi, sağlığım
yerinde artık. Bütün olay vitaminlerde ben size söylüyeyim.

Doğal beslenmek önemli tabi, ben de
yemem aslında böyle şeyler, hatta
bıraktım yeter yağlı zaten.

Misal
B-12 si,
her gün içerim yine
bitkisel yaşamın, kartını
veriyim bakın. Ben mutluluğu
buldum, herkes bulsun
isterim yoksa paraya
ihtiyacım yok iki evim var.

Komiksin gerçekten avemen ya! Viral reklamın böyle kötüsünü görmedim. Bir insanın, senin içinde bir köşede oturup B-12 emiklemesinin mutlulukla ne alakası var acaba ehehhe

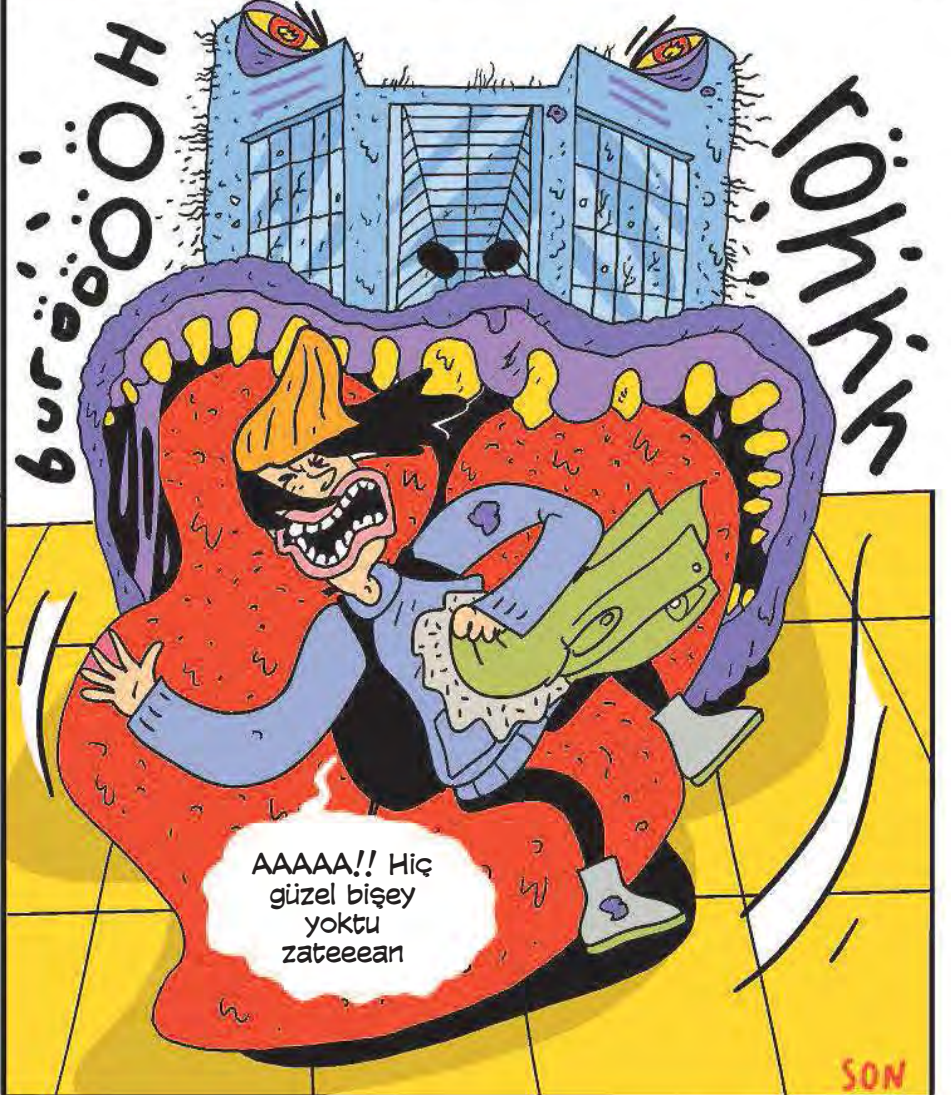
MELABAAAA

Oha! Eski manitanın yeni manitasını bi anda karşıma çıkaramazsın! Bel altı oluyo ama yaaa!

Naber canım ben de çocuğumuza oyuncak almaya gelmiştim. Bir görersen çok akıllı, çok yetenekli ve üstün zekalı altın kaplama muhtemelen

Dememle birlikte avemen kustuğu beni, yine o kazanmıştı.

Acayipmiş

Neyse ben kaçır, hiç zamanım yok.

Benim var...

Türkiye’de kadınların seçme ve seçilme hakkını elde ettiği 5 Aralık 1934’ün yıldönümünü yeni geçirmişken, yerel seçimler için belediye başkan adayları ve belediye meclis üyesi adaylıkları da yavaş yavaş ortaya çıkarken kadınların ülkemizde seçme ve seçilme hakkını ne kadar yaşadıklarıyla ilgili gerçekçi bir durum değerlendirmesi yapmamız çok önemlidir.

Organik Kız Kurusu

5 Aralık 1934 tarihinden önce bir dizi yasa ile 1930 yılından itibaren kadınlar belediye seçimlerinde seçme ve aday olma hakkını elde ettiler. En son yerel seçimlerin yapıldığı 2014’e kadar geçen 84 yılda kadınlar ne kadar ilerledi diye merak ederseniz, Kadın Koalisyonu’nun seçim sonrası derlediği verilere göre oranlara baktığımızda kadın belediye başkanları %2.89, kadın belediye meclis üyeleri de %10.72’de kaldı. Kadınlar 84 yılda 30 büyükşehir belediye başkanlığının sadece 3’ünde, 1364 ilçe ve belediyelerinin ise yalnızca %37’sinde belediye başkanı seçildiler. Rakamlardan daha acı olan gerçek ise her seçimde artan kadın aday havuzundan hala daha siyasi partilerin toplumsal cinsiyet eşitliğini dikkate almayarak yararlanmamaları. Seçimlerde kadın adayları ve aday adaylarını takip ederseniz hem kendi partilerine verdikleri emekleri hem de kendi kişisel ve mesleki başarılarını açık bir şekilde görürsünüz. Çoğu kadın aday daha önce ya yerel seçimlerde ya da genel seçimlerde bir adaylık süreci yaşamış, yani hem kampanya yürütme, hem de seçim sistemiyle ilgili bilgi ve tecrübesi bulunmakta. Peki, bu kadar donanımlı kadın aday ve aday adayları varken, partiler neden onları aday olarak göstermemekte? Partiler bu kadınların hobi olarak aday olduklarını mı düşünüyorlar diye merak etmek elde değil.

Büyük gururla kadınların Türkiye’de seçme seçilme hakkını çoğu Batı ülkesinden önce elde ettiğini ifade ederiz ama şu anda temsiliyet açısından bu ülkelerin çoğunun çok gerisinde kaldık. Mevcut durumda kadınlardan seçme haklarını kullanmaları beklenirken, seçilme hakkı erkeklerin tekelinde kalmış durumda. Parlamentolar Arası Birliği internet sitesinin Eylül 2018 verilerine göre 190’a yakın ülke arasında Türkiye kadın milletvekili sıralamasında 117. sırada. Demek ki yasal olarak bazı hakları elde etmek ile bu hakları yaşamak birbirinden farklı durumlar. İlginç olan ülkemizde kadın seçmen sayısının erkek seçmenlerden fazla olduğu. Yani kadınlar seçmen olarak kadın adayları desteklese, kadınları aday göstermeyen partilere oy vermeseydi, kadınlar seçilir.

Kadınların kadınlara oy vermemesi Türkiye’ye özel bir durum değil. İçinde yetiştirildiğimiz sistem doğduğumuz andan itibaren

Hobi olarak adaylık

Itır Bağdadi

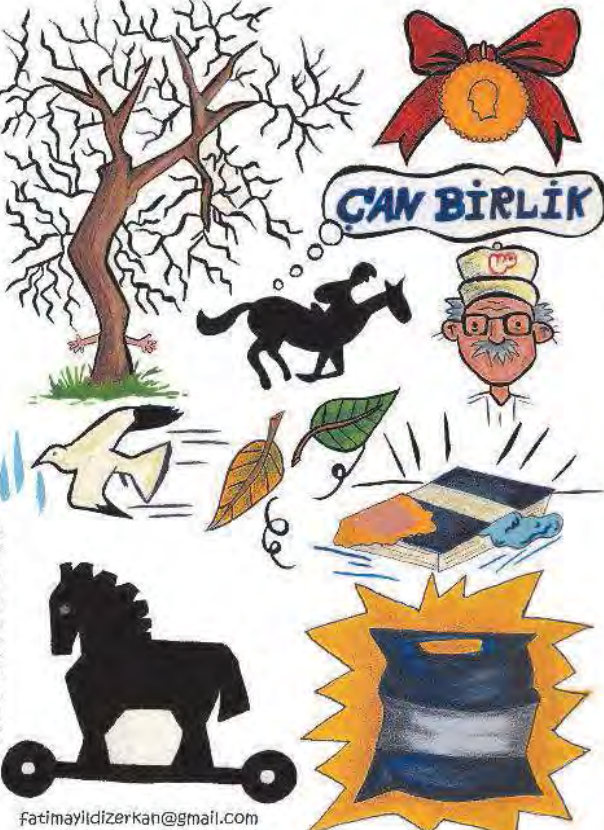
erkeklerde kadınlardan sanki daha üstün yöneticilik vasıfları bulunduğu önyargısını yaratıp ön plana çıkarırken, kadınlarda bulunan farklı özelliklerin altını çizip ödüllendirmekte. Kadınlardan hoşgörü, merhamet beklenirken, erkeklerden kararlılık ve yöneticilik beklenmekte. Küçük yaştan itibaren bizlere sunulan ders kitaplarındaki kadın erkek görselleri (mesela sürekli mutfaktaki anne ve dışarda çalışan baba) medyadaki kadın imajıyla birleşerek karşımıza zayıf, sürekli daha değersiz ev işleriyle ilgilenmesi gereken, duygusal bir kadın kimliği inşa edilmekte, erkekler de para kazanan, güç sahibi bireyler olarak bizlere sunulmakta. Küçük yaştan itibaren böyle yetiştirilince de kadınlar seçme hakkına sahip olsa bile yönetici pozisyonları için erkekleri hemcinslerine göre daha fazla destekleyebiliyorlar.

Kadın seçmen davranışlarıyla ilgili yapılan araştırmalar kadın adaylardan beklentiler ile erkek adaylardan beklentilerin de farklı olduğunu tespit etmiş. Mesela kadın adayların fiziksel görüntüsü çok önemli bir faktörmüş, erkek adaylardan aranmayan hayat stiliyle ilgili yargılamalara kadın adaylar daha çok maruz kalıyormuş. İşin aslı kadınların diğer kadınları erkeklerin başlattığı ve teşvik ettiği standartlara göre değerlendirmeleri. Üstelik kadın adaylar ortalama olarak erkek adaylardan daha eğitimliyen, kadın seçmenler erkek seçmenlerden daha eğitimsiz durumda. Yani aday kadınların çoğu üniversite mezunu, hatta yüksek lisans veya doktora derecesi sahibi iken, seçmen kadınların beşte birinin ilkökul diploması bile yok. Seçen kadın ve seçilen kadın arasında uçurumlar var.

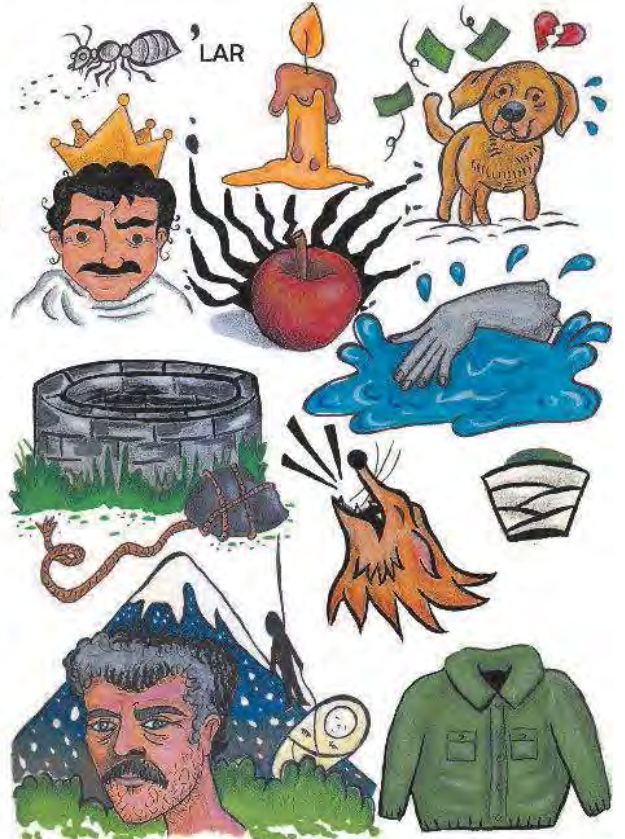
Uzun lafın kısıası, yerel seçimlerdeki aday listelerinin belli olmaya başladığı bu günlerde, kadın seçmenler hemcinslerini desteklemesze kadınların sürekli layık görüldüğü yemek, ahşap boyama, örgü örme gibi hobilere bir de seçimlerde aday olmayı ekleyebiliriz.

AHLAT AĞACI İNCELEME

Fatima yıldız erkan

fatimayildizerkan@gmail.com

Pembe dünyalar, gri gerçekler

Size de öyle olur mu, yoksa benimkisi gazetecilik refleksi mi? Sokakta, orada burada, herkesin ne yaptığını, ne konuştuğunu duyuyor, görüyorum. Sokakta şöyle bir konuşma çarptı kulağıma, kadın sesi: “Seninle beraber olduğumuzdan beri ben kendimi çok geliştirdim. Başka bir yöne doğru ilerledim, evrildim. Sen ise hep aynı yerde duruyorsun, hiç gelişmedin.” Doğrusu endişeyle baktım sesin sahibine, şimdi bir ayrılık sahnesi izleyeceğiz: Biz artık ayrı dünyaların insanıyız Ahmet, yollarımız burada ayrılıyor, sen yoluna ben yoluna, tak sepeti koluna! Erkek ya bir tokat patlatacak kadına, ya da çekip gidecek arkasını dönüp. Aaa, elele tutuşmuşlar Simit Sarayı’ndan içeri giriyorlar kahvaltı etmeye! Gerçi erkeğin yüzünden düşen bin parça. Olsun yani. En ağır lafı yedi simit niyetine. Kadın ise yeni boyattığı sarı saçlarını savurarak elini tutmaya devam ediyor erkeğin, yavrum hani gelişmemiş, homongolostu o? Çiftlerin arasında ne olup bittiğini dışardan bakarak, kulak kabartarak anlamaya imkan yok! Son haftanın en büyük bombası, Acun’la Şeyma boşanmasıydı! O kadar çok mürekkep akıtıldı, o kadar çok dedikodu yapıldı ki ne söylesem yeni olmayacak. Ama sadece 14 ay mı sürer böyle renkli bir evlilik, kız “Acun bana çok aşık, biz bir elmanın iki yarıyız” derken bakmışsın biri ayva, biri nar? Gerçi düğünden biraz belliydi, sanki bir çiftin değil, sadece kadının düğünüydü ve Acun damat değil, davetliydi ama aslında her düğün biraz öyle değil midir? Ortada iki payda vardı bu ilişkide: Şeyma ve kızı, Acun ve işi, arkadaşları. İki ayrı yaşam, iki ayrı dünya. Çok olgun, çok olaysız bir boşanma, tek celselik bir davaya tek damgasını vuracak olan da Şeyma’nın bu duruşmaya kot pantolonla gitmesi olmamalıydı.

Ya Sıla’yla Ahmet Kural’ın olaylı ayrılımasının ardından kopan fırtına? Sıla’nın itibarsızlaştırılması? Bir boks maçına dönüşen olayda Ahmet Kural’ın “dövmedim, itiş kakış oldu; görüntülere çok öfkelenim” savunması? Sıla’nın en büyük suçu bu birlikteliği hak etmeyen birine aşık olması mı? Kadınlar niye kendilerini hak etmeyen erkeklerle aşık olurlar? Niye onlara gereğinden fazla değer verir, şarkılar, şiirler yazar, tepelerine çıkarırlar? Sonra da terk ettiklerinde yüksekte düşmek acıtır o erkekleri ve tepkilerini şiddete baş vurarak gösterirler! Üstelik bu ilişkide Sıla’nın bir diğer yanılsı da aynı hatayı ikinci kez yapmış olması değil mi? Tiyatroda bir kural vardır, sahnede tabanca varsa patlar. O tabanca saksıda çiçek değil, süs diye konulmaz oraya. İlişkide de bir kural var, şiddet bir kez yaşanırsa tekrarlanır. Gidilecekse hemen gidilmeli. Bir kez tokat atan erkek, kalan kadına ikinci tokadı da atar. Aşkından ölsen de sana şiddet uygulayan erkekle kalma. İnsan değil o. Bir zavallı. Hatta seni baş tacı etse bile başkasına şiddet uygulayana da yüz verme. Kadını döven çocuğu da döver, hatta çok sevdiği köpeğini de! Ciddi söylüyorum, çok gördüm, çok dinledim! Çünkü sevdiğini dövüyor, ne korkunç. Ve o köpek, dayak yerken, karşı koyabilecek, ısırabilecek, kaçabilecekken, kafasını eğip bekliyor, sahibinden dayak yiyor çünkü! Senin sahibin mi dayak yıyorsun? Bu derginin okuru dayak yemez, niye mi yazıyorum bunları? Dertleşiyoruz, Sıla’dan geldik. Ümmü Gülsüm, Ortadoğu’nun en büyük sesiydi benim çocukluğumda. Kocası çok dövmüş! Düşünün Arap toplumunda efsanesin. Radyodan sesin duyulduğunda trafik duruyor, sokakta insanlar ağlayarak dinliyor şarkılarını, sesini. Kayıt bitip eve gittiğinde kocan dövüyor! Katil olur insan, yine de yemez o sopayı. Katil olamıyor çoğu kadın, maktül oluyor. Bu yılın ilk on ayında 363 kadın öldürülmüş, sevdikleri erkek tarafından, kocası, sevgilisi, babası, kardeşi filan. 25 Kasım’da sokaklara dökülen bir avuç kadına polis yürüyüş yapması için izin vermedi, gaz sıktı, üstüne yürüdü. Kadınlar dağıldı. Gece erkeklerin kurduğu bir platform olan “Yanımdayız” üyeleri Beşiktaş’da öldürülen kadınların anısına isimlerini

okudukları, nöbet tuttıkları bir etkinlik gerçekleştirdi. Bir avuç bile değildik. Biz kadın olsun, erkek olsun, bu şiddete kitlesel olarak karşı çıkmadıkça, hepimiz yaşadığımız halde, sokaklara dökülüp bağırmadıkça, gündemimize almadıkça çözemeyeceğiz. Sıla da dayak yiyecek, Ayşe de. Sonra da Şeyma’nın renkli yaşamına iç çekip özeneceğiz ama o da uçağa binip gidecek, kızı ve valiziyle, ne yaşadığını bilemeyeceğiz...

YAZGÜLÜ ALDOĞAN

Ece Burgaz

**Egzotizm Furyasıyla Hollywood'a,
Hollywood'dan Sovyet Rusya'ya**

Ezgi Aksoy
aksoyezgi@gmail.com

Yma Sumac

Dünyanın Bütün Şarkıları İçin Tek Bir Kadın

Onun için hayvanlarla konuşabiliyordu denir. Çünkü pianodaki ikinci oktavın başlarına kadar indiğinde, hayvani hırıltıları andıran ve kulakların algılamakta zorlandığı peslikte hırıltılar çıkarıyordu. **Amazon Ormanlarının** derinliklerinden vahşi kedilerin hırıltılarına benzeten bu sesler, en kalın kadın sesi olan **'kontra-alto'**nun en kalın tonundan yaklaşık olarak 12 nota daha pestir ve en kalın erkek sesi (ve en kalın insan sesi) olan **bass** sesin sınırlarını zorlar.

Onun için olağanüstü kabiliyetine ve ses aralığına rağmen nota bile okuyamıyordu denir. İtalya'ya gittiğinde eleştirmenler tarafından "umduğunu bulamayacağı" konusunda uyarılmıştır. İtalyan bir eleştirmen Yma Sumac'a, "**Sayın Sumac, burası İtalya, burada dünya çapında operacılar yetişir, seyirciden pek bir şey ummayın.**" demişti. O gece Sumac **Mozart**'ın efsanevi aryası **Magic Flute**'ü seslendirdiğinde Operanın ana vatanında 20 dakika ayakta alkışlandı. Böylece sadece vahşi kedilerle değil, kuşlarla da konuşabildiğine kanaat getirildi. Zira coloratura soprano notalarından daha tize çıkabiliyordu. Hatta sonrasında dünya çapında bir İtalyan sopranonun kendisini ziyaret ettiği ve opera söylemeyi bırakması için adeta yalvardığı iddia edilir.

Yma Sumac'ın hayatıyla ilgili, bundan 10 yıl önce 2008'in Kasım ayında ölmüş olmasına rağmen, aslında çok geniş bilgiler yok. Zaten ne arabesk şarkıcıları gibi acılarıyla dolu bir hayatı, ne de efsane rockçular gibi aksiyon dolu bir güncesi mevcut. Ne mafyaya bulaşmış, ne de politikaya. Ama doğrusu varoluşu ve varoluş şekli olduğu gibi bir dönemin mantelitesinin röntgenini çekiyor.

Bugün yaşasa dünyanın en büyük efsanelerinden olabilecek bu kadın, savaş sonrası dönemde gittiği **Amerika**'da egzotizm furyasında boğulup yok olmuş adeta. "**Egzotik İnká prensesi**" olarak takdim edildiği dinleyicisiyle 1950 - 1960 yılları arasında, sadece 10 yıl iletişim kurabilmiş. **Eisenhower** Amerikasında egoztik, mistik ve yan bir karakter olarak kendine yer bulabilmiş.

People Magazine'e verdiği bir röportajda ilhamını orman hayvanlarından, uluyan köpeklerden, öten kuşlardan aldığını ve şarkılarına bunları koyduğunu söylemiştir. Ve egzotizmin "in" olduğu bu dönemde, botanik bahçesine hapsedilen narin bir Amazon papağanı gibi, sığmadığı kalıpların içine sokulmaya çalışılmış, kanatları kafeslere sığmasa da, pozisyonu değişmemiştir. En nihayetinde 1950'lerin Amerikasında Latin Amerikalı'dır, yerli soyundandır ve bir de kadındır.

And Dağları'nın Bülbülü Yma Sumac

Asıl adı **Zoila Augusta Emperatriz Chávvarri del Castillo**'dur. 1923'te **Ichocan, Peru**'da başkent **Lima**'nın yakınlarında dünyaya gelmiştir. Çocukluğundan beri şarkı söyleme merakıyla bilinir. Müzik konusunda bir eğitim almamıştır. Kendi kendinin öğretmeni olmuş ve kendi başına müthiş bir nefes tekniği geliştirmiştir. 5 oktavı aşan ses aralığına nasıl sahip olduğu ise tam

**Meşhur olduğu
ilk yıllarda annesinin
İnká İmparatoru
Atahualpa soyundan
geldiği ve Sumac'ın
imparatorun doğrudan
varisi olduğu
söylentileri
yayılır**

bir muamma olarak kabul ediliyor. Doğanın bir harikası mıydı, yoksa kendi kendine çalışarak mı bu aralığa ulaşmıştı? Ya da belki de ikisi birden...

Meşhur olduğu ilk yıllarda annesinin İnká İmparatoru **Atahualpa** soyundan geldiği ve Sumac'ın imparatorun doğrudan varisi olduğu söylentileri yayılır. Karakteristik görünüşü ve upuzun kuzguni saçları ile, tam da dönemin aradığı egzotiklikte bir çekiciliğe sahiptir. Ancak bu iş için daha mistik bir isme ihtiyaç duyulur, böylece kulağa daha tınılı gelen - **Yma Sumac** - adını alır.

O dönemde **Hollywood**, hunharca talan edilmiş her şeyin tatlısı bir karikatürü gibi perdeye yansıyan her türlü mistik ve "egzotik" öğeyle çalkalanıyordu. Amazonlar, İnkalar, Firavunlar, mumyalar, Rus çarları, hiç var olmamış ölümsüz aşklar, Uzakdoğu krallarının gizli sevgilileri, daha doğrusu "beyaz" olmayan her şey, olanca rengiyle yeri göğü tutmuş, popüler kültüre hükmediyordu.

Yma Sumac da, içinde barındırdığı 5 kişiyle birlikte **And Dağları**nın kadim ezgilerine modern bir dokunuşta bulunmak istedi. **Capitol Records**'tan çıkardığı **Voice of The Xtabay** albümü bu arayışın izlerini taşır. Müthiş bir başarı yakalamış ve 500 binden fazla satış elde etmiştir. Sumac'ın enteresan tarzını anlayabilmek ve 5 oktava ulaşan sesini duyabilmek için muhakkak dinlenmesi gereken şarkıları arasında **Chuncho, Gopher Mambo, Wayra, Goomba Bamba, Ataypura** ve **Jivaro** sayılabilir.

1942'de evlendiği besteci eşi **Moises Vivanco** bir keresinde onun için "**Onun içinde 5 kişi var, 2000 yıldır dünyaya onun gibisi gelmedi**" demişti. Sumac sesinin çok edici etkisini Xtabay albümünde müthiş bir kıvraklıkla kullanır gerçekten de. Sadece

dönemi için değil, günümüz için de eşsiz bir eserdir. Üst perdeden girdiği şarkılara bir anda en derinden bir kontra-alto ile devam eder, derken yüksek perdelere geri döner. Doğanın sesleri, Latin Amerika'nın enstürmanları ve her türlü "egzotiklik" dahil edilmiştir. **New York Times** müzik eleştirmeni **Don Heckman** Sumac için "egzotiğin vücut bulmuş hali, gerçek bir **fantazi**" tespitinde bulunur. O kadardır zaten Sumac, gerçek olmak istiyorsa, sadece bir fantezi kadar gerçek olabilir.

Bu albümün başarısı ona sinemanın da kapılarını aralar. Sumac 1954 yılında **Secret Of The Incas** (İnkaların Sırrı) ve 1957'de **Ömer Hayyam** adlı filmlerde yer alır. Secret of The Incas filminde, Hollywood'da kendisine biçilmiş olan rolü, yani sesiyle insanları büyüleyen gizemli bir İnk prensesini canlandırır. **Latin Amerika'da, Avrupa'da** turneye çıkar. **Las Vegas'ta**, eğlencenin başkentinde, kulüplerin aranan isimlerinden olur. 1955'te Amerikan vatandaşı olur ancak vatandaşlık ona şans getirmez. 50'lerin sonlarına doğru Sumac'ın ünü de, egzotizm çağının yavaş yavaş sahneleri terk etmesiyle, azalmaya başlar. Egzotizm yerini gerçeklere, **rock'n roll'a**, aktivizme ve sosyal hareketlere

birakmaya başlamıştır. Yma Sumac'ın yoktan var edilen imajı bu değişime ayak uyduramaz ve Yma sahnelerden çekilmek durumunda kalır.

Aslında Sumac'ın istediği ciddiye alınan bir folk şarkıcısı olmaktır başından beri. **Quechua** dilinde ya da İspanyolca ezgiler seslendirmek, doğanın ve And Dağlarının sesini dünyaya duyurmaktır. Ama ayak bastığı Amerika onu alır, alları pullar, rengarenk kumaşlara sarar ve peri masallarının içine yitir bir İnk prensesi olarak oturtur. Hollywood'un onunla işi bittiğindeyse, herşey için artık çok geçtir.

Mütevazı fikrime göre, dünya müzik tarihinin boşa gitmiş, harcanmış en değerli isimlerinden biridir Yma Sumac. Bu dev sesli kadının şarkı söylemeye çalınarcasına aşık olduğu söylenir. Hatta aktarıldığına göre, küçük bir kız çocuğuyken ormanlarda, çayırda gezer, tepelere tırmanır, kayalara şarkılar söylermiş. Peru'nun geleneksel flütü **Quena'yı** birebir taklit eden sesi, puslu ezgileri, koloratura soprano kuş çınlamaları, derin ve koyu sesleri eşsizdir. **Nueva Canción Chilena'yı** (Şili "Yeni Türkü". Violeta Parra, Victor Jara, Mercedes Sosa gibi isimlerin yarattığı akım) es geçmiş olması ve bu bağlamda dönemin tarih yazan Latin Amerikalı sesleriyle buluşamamış olması büyük talihsizliktir ve muhtemelen kaçırılmış fırsatlar evreninde, içli içli yankılanmaktadır.

Sovyet Rusya'da Amerikan Vatandaşı Bir "İnk Prensesi"

1960'ların başlarında Amerika'da müzik sahnesinin değişmeye başlamasıyla, Sumac bir dünya harikası olmasına rağmen,

popülerliğini yitirdi. Bu da beraberinde maddi ve manevi sorunlar getirdi elbette.

1961 yılında Yma Sumac ve Amerika'ya ayak bastığında yanında olan orijinal grubu **İnk Takya Trio** bir dünya turnesine çıkmaya karar verdiler. **Avrupa'da, Asya'da** ve **Latin Amerika'da** çeşitli yerlerde konserler verdiler. Ancak bu adreslerden en ilginç **Sovyet Rusya** idi. Zira **Soğuk Savaşın** hararetli yıllarıydı ve daha yeni Amerikan vatandaşı olmuş Perulu bir kadın, Sovyet Rusya'ya adeta çıkarma yapıyordu. Birkaç şehirde birkaç konserden ibaret olması planlanan turne bir anda 40 şehirde 6 ay süren kapsamlı bir turneye dönüşüverdi. Sovyet Rusya, And Dağları'nın bu parlak sesine hayran kalmıştı. Yma Sumac, Sovyetler Birliğinde fantastik bir İnk Prensesi olarak değil, Latin Amerika'nın değerli bir sesi olarak karşılandı. Her gittiği yerde dakikalarca ayakta alkışlanıyor ve büyük saygı görüyordu. Sumac konserlerine egzotik bir İnk prensesi kostümleriyle değil, yaşadığı dönemde yer kaplayan güncel bir şarkıcı gibi giyinerek çıkıyor, plaklara okuduğu şarkıları canlı seslendiriyor ve hatta insanlarla değil enstrümanlarla düetler yapıyordu.

Söylenişine göre **Komunist Parti Birinci Sekreteri Nikita Khrushchev** de en büyük hayranlarından ve Sumac'ın Sovyetler Birliği'nde kalması için elinden geleni yapmakta kararlıydı. Ancak Sumac altı ayın sonunda turneyi sonlandırdı ve Amerika'ya döndü. Rusya'da önüne serilen şöhreti ve parlak geleceği bir kenara itmiş ve Hollywood'u seçmişti.

Döndüğünde kendisini ve yüce sesini daha da az kişinin hatırladığını görür. Dönüş hüsranı da beraberinde getirir. 10 yıl önce Peru'nun ormanlarından çıkıp gelmiş, 6 ayını da Sovyet Rusya'da geçirmiş bu kadını artık kimse sahneye çıkarmak istemiyordu. Bunun sebebinin zamanın ruhunun değişmesi olduğu söyleniyor, ancak ben Hollywood'un bu kısa Sovyet Rusya seyahatini pek iyi karşılamadığı görüşündeyim.

Yma Sumac'ın "Dönemeyişi"

Yma Sumac, 60'ları büyük ölçüde sessiz geçirdi. O dönemde Latin Amerika ve hatta Amerika sosyal değişikliklerle ve folk müzik kökenli yepyeni sanat akımlarıyla devinmekteyken, Sumac ve dev sesi, bir köşede olanları izliyordu. 70'lere gelindiğindeyse bu sefer sessiz kalmak istemedi Yma. Zamanın sound'u **saykodelik rock** ile dönüş yaptı ve bir albümü yayınladı. Günümüzde **kült** statüsüne oturan bu acayip albüm, vaktinde eleştirmenler tarafından yerden yere vurulmuş, dinleyici tarafındansa beğenilmemişti.

Bundan sonraki yıllarda Sumac, Peru ve Amerika arasında mekik dokudu. 1971'de çıkardığı saykodelik albümden sonra bir daha solo albüm yayınlamadı. Yer yer şov programlarına katıldı, yer yer

de **Disney**'in fantastik prensesli mrensesli masal

filmlerine soundtrack şarkılar söyledi. Yurtdışında festivallere katıldı ve ödüller aldı. Tüm bu yıllar içindeyse sesinden ve yeteneğinden çok az şey kaybetti. Ancak müzik dünyası, onun eşsizliğini, yaratıcılığını, sanatçılığını, doğayı anlamada ve aktarmadaki yeteneğini ısrarlı ve istikrarlı bir şekilde görmezden gerek çok şey kaybetti.

Müzikte olası bir devrim, göz göre göre çöpe gitmiş oldu böylece. Egzotik Hollywood prensesinden **Kızıl Meydan'a** uzanan yol, Sumac'ın

kariyerine mal olmuştu. Şimdi Sumac, ölümünün üstünden on yıl geçmişken, 50'li yıllardan kalma egzotik bir hatıra gibi, kült bir figür gibi, bir köşede öylece duruyor.

Bazı müzik yazarlarına göre Sumac, pop ve punk müziğin gelişmesindeki birincil ilham kaynaklarından. Bazı müzisyenler Sumac'ın sesini "kusursuz" olarak tanımlamış ve daha önce böyle bir şey duymadıklarını dile getirmişlerdir. Yma Sumac'ın ses aralığı B2-F7 (İkinci oktav Si – Yedinci oktav Fa arası) olarak kaydedilmiştir. **Mariah Carey** dönem dönem Sumac ile karşılaşmış da, Carey asla Sumac'ın sahip olduğu tok ve koyu pes tonlara sahip olamadı. Günümüze kadar Sumac'ın sesini hem aralık, hem tonlite, hem teknik ve hem de kalite olarak geride bıraktığı söylenen sadece bir isim var; o da **Dimash Kudaibergen**. A2-D8 (İkinci Oktav La – Sekizinci oktav Re arası).

Komunist Parti Birinci Sekreteri Nikita Khrushchev de en büyük hayranlarından ve Sumac'ın Sovyetler Birliği'nde kalması için elinden geleni yapmakta kararlıydı.

Gökçen
Erdoğan

BİR AŞAĞILAMA SÖZCÜĞÜ OLARAK “ANNELİK”

"Hayattaki bütün vasfı anne olmak olan" diye başlayan bir cümlede iyi niyeti mumla arasam bulamam. Hayat inşa eden biri için pek yakışksız bir tanım. Belki maksat, çocuğunu reklam malzemesi yaparak kendini bilir kişi ilan eden sosyal medya ünlüsülerine eleştiride bulunmak ama ben yine de bunu kabul edemem. Siz yaşı yakacaksınız diye ben kuruyu da yanında yaktırmam, onu baştan söyleyeyim.

Hayattaki bütün vasfı anne olmak olan kadınlar da kendi aralarında sayısız sınıfa ayrılıyorlar. Size aklıma gelenlerin hiç değilse bir kısmından söz edeyim. Yaşlandığında kendisine baksın diye çocuk yapan analar. Döven, söven ama ananın kutsallığından dem vurmaya da asla bırakmayan analar. Sınırsız imkan sunan ama sıcaklıklarından mahrum bırakan analar. Allah ne de olsa rızkını verir diye hiç düşünmeden peş peşe doğuran analar. Çocuklarının tercihlerini önemseyen, onları destekleyen ve saygı duyan analar. Aşırı korumacı ve istemeden de olsa bireyselleşmenin önünde duran analar. gölge gibi izleyip güneş gibi ısıtan sevgi dolu analar. Saçını süpürge etmek pahasına imkanlar yaratarak büyüten, okutan analar. Ve daha niceleri. diyeceğim o ki dünyanın en gözle görülür mucizesi olan doğum da herkesi aynı derecede anne yapmıyor. Ve gerçekten anne olmak, hiç de "tek vasfı bıdı bıdı" na konu olacak kadar basit değil. Siz anne olduğu halde olmayanları ezersiniz diye ben "anne" leri ezdirmem. Zira anne olmak hiç de kolay değil. Bir varlığı, akıl dışı biçimde sevmek, kendinden öne koymak hiç de kolay değil. Bizimki gibi bir toplumda, çocuğuna bakarken yoruldu ve

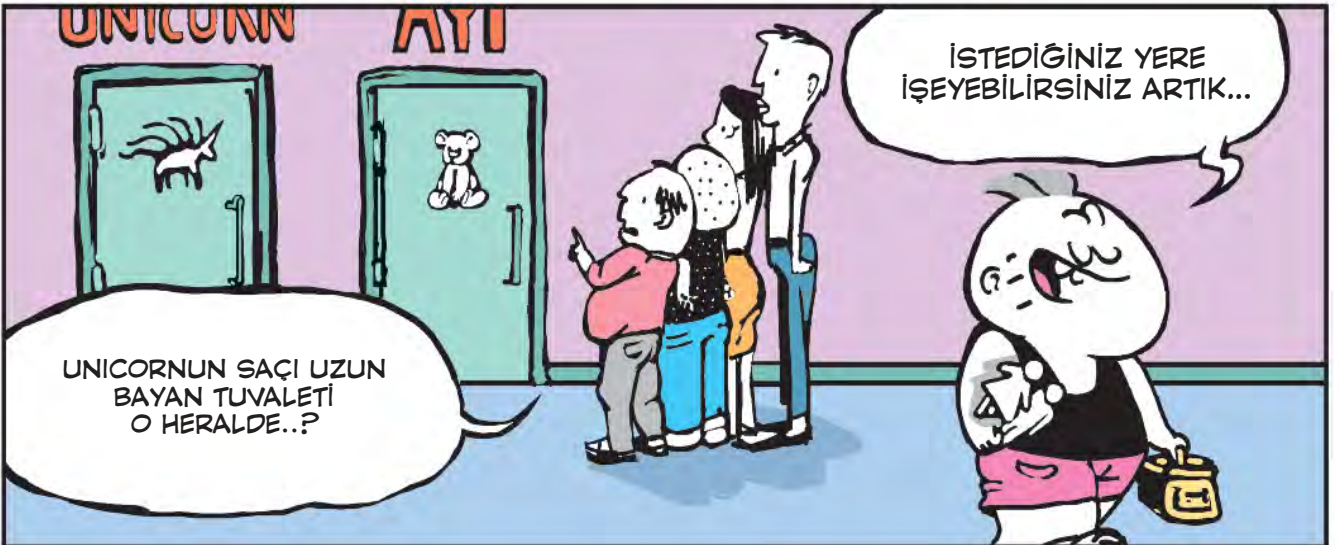

bunaldı diye "Başka işin mi var" ya da kendine biraz vakit ayırmak istediği için "Sen artık anasın sadece çocuğuna vakit ayıracaksın" diyenlerin arasında ruhunu da aklını da korumak hiç kolay değil. Senden kendini unutmamı ve artık kendi varlığının altında ezilmeni bekleyen bunca insanın arasında anne olmak, olanlar için ama gerçekten olanlar için hiç de kolay değil. İşte bundandır ki bu toplumda gerçekten anne olan, bedeniyle değil ruhuyla anne olan birinin bu vasfını küçümsemek, hiç kimsenin haddi değil. Anneyi, üretimin

dışında görmek de kimsenin haddi değil. Birine sırf doğurdu diye anneliğin bütün ayrıcalıklarını sunmak kadar yanlış, doğurmadı diye anne olduğunu inkar etmek de. Bu ülkede ve dünyanın dört bir yanında, kendi kanından olmayan çocuklara çiçek gibi anne olan milyonlarca kadın var. Ben onları da yedirmem. Ne diyeceksiniz onlara? "Tek vasfı, anne olmadığı halde kendini anne ilan etmek olan kadınlar" mı? Yok hayır, sakın, haddiniz değil!

Kadının kadını annelik silahıyla vurmasını aklım almıyor.

Anneliğin bir silah olarak görülmesini de. Küçümsemesini de, her kapı için maymuncuk muamelesi görmesini de. Ben "anne" duygusu taşıyan annelere inanırım, gerisi laf u güzaf. Ne anneler var dünyanın bütün vasıflarını sol kaşlarının devrilişiyle yıkan. Ne anneler var anne demeye bin şahit aratan. Ama ben kurunun yanında yaşı yaktırmam. Nefret söylemlerinizin, ekonomik ya da popüler hırslarınızın ucuna anneliğe dair bir şey eklemeyin. Belki bir yerlerde hayat yorgunu bir anne incirir.

UNICORNUN SAÇI UZUN
BAYAN TUVALETİ
O HERALDE...?

Yaşam Koçu Afet

feyhan güver

BAYAN YANI

2019-01
Aylık yayın süresi
yerel yayındır

BD Basın Yayın Tic. Ltd.
Şti. adına
Sahibi ve Yazışlıları
Müdürü
Tuncay Akgün

Yayın Kurulu
Ramize Erer
Feyhan Güver
İpek Özgül

Renklendirme
Editörü
Fikret Özdemir

Satış Müdürü
Şener Küçükkaptan
Abonelik Aysun Öztürk
(0212) 249 91 13

ADRES: Fırzuğa Mahallesi Defterdar Yokuşu
No: 19/1A Cihangir-Beyoğlu/İST
TEL: (0212) 292 9450
FAX: (0212) 251 5754
BASKI: LeMan Ofset (0212) 858 00 93
DAĞITIM: DPP A.Ş.